ПРОЛЕТАРЕБО ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡᲐ, ᲨᲔᲔᲠᲗᲓᲘᲗ!

კომუნისტი

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ, ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲓᲐ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝ

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ ᲒᲐᲛᲝᲦᲓᲘᲡ 1920 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘᲓᲐᲜ

№ 150 (19891) ᲡᲐᲛᲨᲐᲑᲐᲗᲘ, 30 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘ, 1987 ᲬᲔᲚᲘ. ◆ ᲤᲐᲡᲘ 3 ᲙᲐ�პ.

ᲒᲣᲨᲘᲜ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲨᲘ, ᲙᲠᲔᲛᲚᲘᲡ ᲓᲘᲓ ᲡᲐᲡᲐᲮᲚᲔᲨᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲓᲐᲘᲬᲧᲝ ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲔᲗᲔᲠᲗᲛᲔᲢᲔ ᲛᲝᲬᲕᲔᲕᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲛᲔᲨᲕᲘᲓᲔ ᲡᲔᲡᲘᲐᲛ.

ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲔᲗᲔᲠᲗᲛᲔᲢᲔ ᲛᲝᲬᲕᲔᲕᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲛᲔᲨᲕᲘᲓᲔ ᲡᲔᲡᲘᲐ

ᲡᲣᲠᲐᲗᲖᲔ: ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲔᲗᲔᲠᲗᲛᲔᲢᲔ ᲛᲝᲬᲕᲔᲕᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲛᲔᲨᲕᲘᲓᲔ ᲡᲔᲡᲘᲘᲡ ᲒᲐᲮᲡᲜᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ.

ᲡᲐᲥᲓᲔᲡ-ᲡᲐᲥᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲘᲡ ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲢᲝ.

ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲠᲓᲐᲥᲛᲜᲐ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲙᲣᲠᲘ ᲒᲐᲜᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲘᲡ ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲓᲠᲝᲕᲔ ᲔᲢᲐ�პᲖᲔ

ᲡᲙᲙᲞ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲞᲝᲚᲘᲢᲑᲘᲣᲠᲝᲡ ᲬᲔᲕᲠᲘᲡ, ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲗᲐᲕᲛᲯᲓᲝᲛᲐᲠᲘᲡ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢ Ნ. Ი. ᲠᲘᲟᲙᲝᲕᲘᲡ ᲛᲝᲮᲡᲔᲜᲔᲑᲐ

ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ მეურნეობის მართვის ძირეული გარდაქმნა, თქვა ნ. ი. რიჟკოვმა, ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დაჩქარებისათვის, საბჭოთა საზოგადოების ყველა სფეროს თვისებრივი განახლებისათვის გამიზნული პარტიის XXVII ყრილობის მიერ შემუშავებული სტრატეგიული კურსის განხორციელების უმთავრესი ამოცანაა. მართვის გარდაქმნის პოლიტიკური გეზის შემუშავებათა, სამეურნეო მექანიზმის რადიკალური რეფორმის თეორიულ დასაბუთებაში, მოქმედების კონკრეტული პროგრამის განსაზღვრაში უმნიშვნელოვანესი როლი ეკუთვნის ამ დღეებში გამართულ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმს.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის მ. ს. გორბაჩოვის მიერ პლენუმზე გაკეთებულ მოხსენებაში მარქსისტულ-ლენინურად არის გაანალიზებული დღეს საზოგადოებაში მიმდინარე პროცესები, მკაფიოდ და დამაჯერებლად არის ნაჩვენები, რომ საჭიროა ეკონომიკური და სოციალური გარდაქმნების დაჩქარება, სოციალიზმის შესაძლებლობათა უფრო სრული გამოყენება. შეჯამდა მართვის მთლიანი სისტემის პოლიტიკური, ეკონომიკური და სამართლებრივი საფუძვლების შექმნისათვის გაწეული უდიდესი მუშაობის შედეგი. პლენუმის ღრმა აზრი, დასკვნებისა და დებულებების არსია მართვის დემოკრატიზაციის, როგორც ქვეყნის სახალხო მეურნეობის დინამიკური განვითარების გადამწყვეტი პირობის, ყოველმხრივი დასაბუთება.

ახლა თითოეული მშრომელის წინაშე, მთელი საბჭოთა ხალხის წინაშე დასახულია კეთილშობილური მიზანი — პრაქტიკულად შეასხან ხორცი სოციალისტური მშენებლობის გარდაქმნის თეორიას.

I. ᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲡ ᲛᲗᲚᲘᲐᲜᲘ ᲡᲘᲡᲢᲔᲛᲘᲡ ᲨᲔᲥᲛᲜᲐ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲔᲙᲝᲜᲝᲛᲘᲙᲣᲠᲘ ᲡᲢᲠᲐᲢᲔ�გᲘᲘᲡ ᲠᲔᲐᲚᲘᲖᲐᲪᲘᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲛᲬᲧᲕᲔᲢᲘ ᲞᲘᲠᲝᲑᲐᲐ

ᲛᲐᲠᲥᲡᲘᲡᲢᲣᲚ-ᲚᲔᲜᲘᲜᲣᲠᲘ თეორია, სოციალისტური მშენებლობის მთელი გამოცდილება მოწმობს, რომ სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესისათვის საჭიროა გვქონდეს სახალხო მეურნეობის ხელმძღვანელობის მოქნილი და ეფექტიანი სისტემა, რომელიც შეესაბამება წარმოების ობიექტურ პირობებს, საწარმოო ძალების მიღწეულ დონეს.

ახლანდელი სისტემა უკვე ვეღარ აკმაყოფილებს ასეთ მოთხოვნებს. უკანასკნელ დრამდე მოქმედი მართვის ფორმები და მეთოდები ძირითადად შეიქმნა ოცდაათიან წლებში და განსაზღვრა სახალხო მეურნეობის განვითარების ამ სპეციფიკურმა პირობებმა და ამოცანებმა, რომელსაც იმ პერიოდში წყვეტდა საბჭოთა სახელმწიფო. მას შემდეგ, ეკონომიკაში მნიშვნელოვანი ძვრების მიუხედავად, არ ხორციელდებოდა მართვის სისტემის შეცვლის კარდინალური ღონისძიებანი. იგი აფერხებდა ჩვენს წინსვლას.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1985 წლის აპრილის პლენუმის შემდეგ დაიწყო ეკონომიკის ბევრი უმწვავესი და ურთულესი პრობლემის გადაწყვეტის დიდი ღონისძიებების გეგმაზომიერი განხორციელება, რომელთა გადაწყვეტას ათეული წლების მანძილზე გადადებდნენ ხოლმე. შემუშავებულია და ხორცს ისხამს სტრუქტურულ-საინვესტიციო და მეცნიერო-ტექნიკური პოლიტიკის ახალი პრინციპები. გაძლიერდა სოციალური სფეროს განვითარებაზე მიმდინარე და პერსპექტიული გეგმების ორიენტაცია.

სახალხო მეურნეობის წინაშე დასახული ამოცანების სირთულემ და სიახლემ, მისმა უდიდესმა მასშტაბმა მრავალმხრივი ეკონომიკური ექსპერიმენტები მოითხოვა. ისინი გახდა რეალური საფუძველი იმისათვის, რომ საწარმოები გადაგვყვანა სრულ სამეურნეო ანგარიშსა და თვითდაფინანსებაზე, საშუალება მოგვცა შეგვძინა საჭირო გამოცდილება, ყოველმხრივ გაგვეზრდინა გარდაქმნის შემდგომი პროგრამა, უზრუნველგვეყო სამედო ბაზა საწარმოთა საქმიანობის ეკონომიკური და სამართლებრივი საფუძვლების შემუშავებისათვის და მოგვემზადებინა სახელმწიფო საწარმოს (გაერთიანების) შესახებ სსრ კავშირის კანონის პროექტი, მჭიდროდ მივახლოებოდით სახალხო მეურნეობის მართვის მთლიანი სისტემის შექმნას.

წარსულის გამოცდილება გვარწმუნებს, რომ სამეურნეო მექანიზმის სერიოზული გაუმჯობესება შეუძლებელია ცალკეული ცვლილებებით. საჭიროა კარდინალური, კომპლექსური რეფორმა. მხოლოდ მაშინ შეგვძლია ვიქონიოთ მართვის სისტემის თვისებრივი განახლების იმედი, მხოლოდ მაშინ გავხდით მას ნამდვილად მთლიანსა და ეფექტიანს. სახალხო მეურნეობის ხელმძღვანელობის სისტემამ მთლიანად უნდა გამოიყენოს სოციალიზმის უპირატესობანი, მისთვის ობიექტურად დამახასიათებელი გეგმიანობა, ეყრდნობოდეს ადამიანის ფაქტორის — პროგრესის მთავარი შემოქმედი ძალის ყოველმხრივ გააქტიურებას.

ცხოვრებამ ცხადყო, რომ მართვის სრულყოფა, უწინარეს ყოველისა, დაკავშირებულია დემოკრატიული ცენტრალიზმის ლენინური პრინციპის აღდგენასთან და შემოქმედებითს განვითარებასთან. წარსულში მისმა დამახინჯებამ ფაქტობრივად გაწყვიტა ორგანული კავშირი მასში არსებულ ორ საწყისს შორის, მათი ერთიანობა, არსებითად დემოკრატიზმი თითქოსდა მთლიანად გადათელა ცენტრალიზმმა. გარდაქმნის დროს ეს ერთიანობა უნდა აღვადგინოთ. დემოკრატიული ცენტრალიზმის გაგების სწორედ ასეთი ჭეშმარიტად ლენინური პოზიციებიდან, ხაზგასმით აღნიშნა ორატორმა, მიუდგა პარტია მართვის თვისებრივად ახალი მთლიანი სისტემის შექმნას. როგორია მთლიანი სისტემის ყველაზე დამახასიათებელი ნიშნები?

ჯერ ერთი, ეს არის პირადი და კოლექტიური ინტერესების ორგანული შეხამება საერთო-სახალხო ინტერესებთან, საზოგადებრივი წარმოების ყველა მონაწილის შეწყობილი მოქმედების მიღწევა. ტექნიკა — საწარმო — საზოგადების ინტერესების შეხამება საშუალებას გვაძლევს ავიდეთ სოციალისტური საკუთრების ურთიერთობის რეალიზაციის უფრო მაღალ საფეხურზე, გავზარდოთ ყველა შრომითი კოლექტივის, ყველა საბჭოთა ადამიანის დაინტერესება სახალხო დოვლათის გამრავლებით.

მეორე, მართვის მთლიანი სისტემის ცენტრში დგება საწარმო, მისი ეფექტიანი მუშაობისათვის, სრული სამეურნეო ანგარიშისა და თვითდაფინანსების დანერგვისათვის ყველაზე ხელშემწყობი ეკონომიკური პირობების შექმნა. შრომითი კოლექტივებისათვის სავალდებულო ძალას იძენს პრინციპი — საწარმოო სოციალური განვითარებისა და მატერიალური სტიმულირებისათვის სახსრები უნდა გამოვიმუშაოთ.

მესამე, მართვის მთლიანი სისტემა სქემით უნდა უზრუნველყოფდეს მეურნეობრიობის მექანიზმის უმნიშვნელოვანესი ელემენტების — დაგეგმვის, ეკონომიკური სტიმულირების, ორგანიზაციული სტრუქტურების მჭიდრო ურთიერთმოქმედებას. ეფექტიანად, ზუსტად, შეთანხმებულად, ურთიერთდახმარებით მოქმედებას ისინი შეძლებენ მხოლოდ კომპლექსურად და ცენტრალიზებული და დემოკრატიული საწყისების სწორი შეხამების პირობებში.

მეოთხე, მართვის ახალი სისტემა ითვალისწინებს დარგისა და ტერიტორიის ორგანულ ურთიერთკავშირს, აერთიანებს მათ ინტერესებს საწარმოო და სოციალური ამოცანების გადაწყვეტაში, ინფრასტრუქტურის განვითარებაში, გარემოს დაცვაში.

შეხუთე, მართვის მთლიანი სისტემის პრინციპები რეალიზდება ყველა დონეზე — საწარმოებიდან სამინისტროებამდე, ცენტრალური ეკონომიკური ორგანოებიდან მთავრობამდე — მართვის თითოეული

(ᲒᲐᲒᲠᲫᲔᲚᲔᲑᲐ ᲛᲔ-2 ᲒᲕ.).

* ᲛᲝᲮᲡᲜᲔᲑᲐ ᲘᲑᲔᲭᲓᲔᲑᲐ ᲨᲔᲛᲝᲙᲚᲔᲑᲘᲗ.

მ. ს. გორბაჩოვი შეხვდა რ. მუგაბეს

27 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘ მ. ს. გორბაჩოვი შეხვდა ზიმბაბვეს აფრიკელთა ეროვნული კავშირის — პატრიოტული ფრონტის პარტიის პრეზიდენტსა და პირველ მდივანს, რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრს რ. მუგაბეს, რომელიც როგორც მოუმხრობლობის მოძრაობის თავმჯდომარე, მოსკოვში გამართული ქალთა მსოფლიო კონგრესის სპატიო სტუმარი იყო.

საუბრის დროს გამოითქვა კმაყოფილება ორმხრივი ურთიერთობის გამო, რომელიც კიდევ უფრო ინტენსიური და მეგობრული გახდა 1985 წლის დეკემბერში საბჭოთა კავშირში რ. მუგაბეს ვიზიტის შემდეგ. ვითარდება კონტაქტი პარტიებს შორის, ისახება ეკონომიკასა და სხვა დარგებში თანამშრომლობის სრულყოფის გზები.

საბჭოთა კავშირი, ხაზგასმით თქვა მ. ს. გორბაჩოვმა, ისეთი პრინციპების ერთგულია, როგორიცაა თანასწორობა, ურთიერთნელსაყრელობა და დამოუკიდებლობა, ხალხის მიერ არჩეული განვითარების გზის პატივისცემა. ეს პრინციპები სრულად ისახამენ ზრარკსა ზმბაბვესთან სსრ კავშირის ურთიერთობაშიც. ყველაფერი მოწმობს, რომ ჩვენს თანამშრომლობას კარგი პერსპექტივა აქვს.

საერთაშორისო საქმეებს რომ შეეხო, რ. მუგაბეკ აღნიშნა, რომ აფრიკის სამხრეთში კვლავ დაძაბული და საშიში ვითარებაა. ეს გამოწვეულია იმით, რომ აპარტეიდის რეჟიმი სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკაში აძლიერებს რეპრესიებს ქვეყნის მკვიდრი მოსახლეობის წინააღმდეგ, ახორციელებს „ფრონტისპირა სახელმწიფოების“ დესტაბილიზაციის სტრატეგიულ კურსს, ანდენს მათზე შეიარაღებულ ზემოქმედებას და ერევა მათ საშინაო საქმეებში.

მ. ს. გორბაჩოვმა დაგმო ამერიკის შეერთებული შტატებისა და დასავლეთის სხვა ქვეყნების მოქმედება, რომლებიც ბურგს უმაგრებენ სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკის რასისტულ რეჟიმს. ისინი მის შენარჩუნებას ცდილობენ იმისათვის, რომ კვლავაც თავიანთ კონტროლში იყოლიონ აფრიკელი ხალხები, გამოიყენონ მათი სიმდიდრე თავიანთი ინტერესებისათვის. საბჭოთა კავშირი ეურყევად უჭერს მხარს „ფრონტისპირა სახელმწიფოებისა“ და აფრიკის სხვა ქვეყნების ხალხებს, რომლებიც დამოუკიდებელი, პროგრესული განვითარების გზას დაადგნენ.

რ. მუგაბე შეეხო მოუმხრობლობის მოძრაობის საქმიანობის ზოგიერთ აქტუალურ საკითხს. მოძრაობა ცდილობს თავისი წვლილი შეიტანოს მსოფლიოს ხალხების წინაშე სადღეისოდ მდგომი ისეთი დიდმნიშვნელოვანი ამოცანების გადაწყვეტაში, როგორიცაა გამალებული შეიარაღების შეწყვეტა და განიარაღება, პოლიტიკური მოწესრიგება ცენტრალურ ამერიკასა და ახლო აღმოსავლეთში, ირან-ერაყის ომის შეწყვეტა და ახალი ეკონომიკური წესის დამყარება.

მ. ს. გორბაჩოვმა აღნიშნა, რომ მოუმხრობლობის მოძრაობა მსოფლიო პოლიტიკის დიდმნიშვნელოვანი და პოზიტიური ფაქტორია. საბჭოთა კავშირი მიესალმება ამას და მუდამ ითვალისწინებს თავის საგარეო-პოლიტიკურ საქმიანობაში განვითარებადი ქვეყნების კანონიერ ინტერესებს. რაც შეეხება მსოფლიო ეკონომიკურ კავშირურთიერთობას, ცხადია, არავინ არ უნდა იმოქმედოს ისე, რომ მოშლოს იგი. მაგრამ შეიძლება და საჭიროც არის მისი ხასიათის შეცვლა სამართლიან საფუძველზე. საკითხის ასეთი დაყენება სავსებით კანონზომიერია. უსამართლოა, როცა წამყვანი კაპიტალისტური სახელმწიფოები ცდილობენ თავიანთი ცხოვრების ძაღალი დონის უზრუნველყოფას განვითარებად ქვეყნებთან არაეკვივალენტური აღებ-მიცემობის ხარჯზე.

რაც შეეხება საბჭოთა კავშირის მიდგომას გამალებული შეიარაღების შეწყვეტისა და განიარაღების საკითხებისადმი, იგი კარგად არის ცნობილი. ჩვენ რეიკიავიკში დაწყებული პროცესის განვითარების მომხრენი ვართ. მხარს ვუჭერთ სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების სტრატეგიული შეტევითი იარაღის კარდინალურ შემცირებას რაკეტასაწინააღმდეგო თავდაცვის ხელშეკრულების დაცვისა და კოსმოსის არამილიტარიზაციის პირობით. ამას ხელს უშლის ამერიკის ადმინისტრაციის მოქმედება, რომელიც სტრატეგიული თავდაცვითი ინიციატივის განხორციელების მეშვეობით სამხედრო უპირატესობის მოპოვებას იმედოვნებს. ეს ილუზიური და საშიში გეგმებია.

საშუალო საშორის რაკეტებისადმი მიძღვნილი ახლანდელი მოლაპარაკების მიმდინარეობამ ცხადყო, რომ არც შეერთებულ შტატებს და არც მის ზოგიერთ ნატოელ მოკავშირეს „ნულოვანი გადაწყვეტილებისადმი“ ერთგულების საქმეყნოდ გამოცხადების მიუხედავად, სერიოზულად არ უფიქრიათ ამაზე. სწორედ ამით აიხსნება სხვადასხვა სახის დაბრკოლება, რომლებსაც ისინი უქმნიან საკითხის გადაწყვეტას. მიუხედავად ამისა, მაინც არის მორგების მიღწევის შესაძლებლობა. საბჭოთა კავშირი საამისოდ ყველაფერს ღონობს, რაც კი შეუძლია.

მსოფლიოში, იმპერიალისტურ სახელმწიფოთა წინააღმდეგობის მიუხედავად, სულ უფრო მეტ ფიფოდ ვლინდება განიარაღების ტენდენცია. იგი ძლიერდება და მტკიცდება. მშვიდობის დასაცავად იღებენ სოციალიზმის ქვეყნები, მუშამრობლობის მოძრაობა, თანამედროვეობის მთელი პროგრესული ძალები. თვით კაპიტალისტურ სახელმწიფოებშიც სულ უფრო მეტად ესმით, რომ განიარაღება აქტუალური სოციალურ-ეკონომიკური საკითხების გადაწყვეტას უკავშირდება. ერთი სიტყვით, მსოფლიოში არიან ძალები, რომლებსაც შეუძლიათ მსოფლიო ასპარეზზე შემობრუნონ მოვლენათა განვითარება განიარაღებისა და დაძაბულობის შენელებისაკენ.

შეხვედრამ ურთიერთგაგებისა და ნდობის ატმოსფეროში ჩაიარა; მან დაადასტურა, რომ ერთმანეთს ემოხვევა მათი შეხედულებები და მიდგომა ყველა განხილული საკითხისადმი.

მ. ს. გორბაჩოვმა ზიმბაბვეელ ხალხს წარმატება და აყვავება უსურვა. (ᲢᲐᲡᲙᲘᲜᲘ).

ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲐ ᲘᲮᲝᲜᲔᲑᲡ

ᲜᲐᲑᲘᲯᲘ ᲐᲕᲣᲦᲧᲝᲗ ᲓᲠᲝᲡ

ᲒᲐᲠᲓᲐᲥᲛᲜᲐ დროის გამოწვევის ისტორიული პასუხია. სწორედ ასე განსაზღვრა საზოგადოებაში მიმდინარე ცვლილებების არსი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1987 წლის ივნისის პლენუმმა. განიხილა რა მისი ერთ-ერთი კარდინალური საკითხი — ეკონომიკის მართვის რადიკალური რეფორმის, სამეურნეო მექანიზმის სისტემაში თვისებრივ ცვლილებათა საკითხი, პლენუმმა დასახა მოქმედების კონკრეტული, საქმიანი პროგრამა, პრინციპული შეფასება მისცა ქვეყანაში მიმდინარე პროცესებსა და მოვლენებს.

საქართველოს მშრომელებმა დიდი კმაყოფილებით აღიქვეს დებულებანი და დასკვნები, რომლებიც ჩამოყალიბებულია მ. ს. გორბაჩოვის პლენუმზე გაკეთებულ მოხსენებაში. ეს დებულებანი და დასკვნები მუშაობის ზუსტი ორიენტირი, დაჩქარების მძლავრი იმპულსია.

ᲡᲐᲥᲛᲘᲗ ᲓᲐᲕᲣᲭᲘᲠᲝᲗ ᲛᲫᲐᲠᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲙᲣᲠᲡᲡ

ᲡᲙᲙᲞ ცენტრალური კომიტეტის ივნისის პლენუმის მასალებში სსრ კავშირის შავი მეტალურგიის სამინისტროს შუშაობა მკაცრად, მაგრამ სავსებით სამართლიანად გააკრიტიკეს. ამ უმნიშვნელოვანესი სამინისტროს ხელმძღვანელთა აზროვნების მოდუნებას, ისეთი ცხადი ჭეშმარიტების ჯეროვან შეუფასებლობას, რომ დღეს არ შეიძლება მუშაობა მეცნიერულ-ტექნიკურ პროგრესზე დაუყრდნობლად, მოჰყვა ის, რომ ჩვენი ქარხანაც მრავალი წლის მანძილზე ჩამორჩებოდა, მორალურადაც მოძველდა და ფიზიკურადაც.

მაგრამ გარდაქმნის დრო დანეჯითებით გვიკარნახებს მუშაობის სხვა სტილს, ცვლილებების სხვა ტემპს. როგორც იქნა, მოვიდა სასიხარულო ცნობა, რომელსაც მრავალი წელი ველოდით: გადაწყდა ჩვენს საწარმოში აშენდეს ნამზადების უწყვეტი ჩამოსხმის თანამედროვე ელექტროფოლადსადნობი წარმოება. მის მნიშვნელობას მოწმობს თუნდაც ის ფაქტი, რომ საწარმოს წელიწადში 150 მილიონ მანეთზე მეტი წმინდა მოგება ექნება.

მაგრამ რამდენი ქაღალდი, საჯერიების ზემოქმედებისადმი ბოსტნეულის იმუნიტეტის გაძლიერების მარტივი მეთოდი. ამისათვის საკმარისი აღმოჩნდა ლაზერის დიდტემპერატურიანი სინათლის სხივით ხილბოსტნეულის რამდენიმე წამით დასხივება.

მალე ასეთი დანადგარები ამოქმედდება საქართველოს უდიდეს ლილოს ხილ-ბოსტნეულის ბაზაში. გამომანგარიშებულია, რომ ბაზაში მოთავსებული ბოსტნეულის მხოლოდ ერთი პროცენტის დაცვა გაფუჭებისაგან ხელს შეუწყობს სულ ცოტა 100 ათასი მანეთის სასურსათო პროდუქციის რეალიზაციას. უკეთესი დაცვა-შენახვის გზით ქალაქელები მიიღებენ მრავალ ტონა კარტოფილს, ხახვს, ნიორს, რომლებსაც ჯერჯერობით ისინი ცეცხლის ფასად ყიდულობენ ბაზარში.

ლ. ᲑᲔᲠᲔᲫᲘᲐᲜᲘ,

საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერი თანამშრომელი.

ᲙᲘ ᲐᲠ ᲓᲐᲕᲙᲐᲠ�გᲝᲗ, ᲐᲠᲐᲛᲔᲓ ᲓᲐᲕᲖᲝᲒᲝᲗ

ᲡᲝᲤᲚᲘᲡ მეურნეობის პროდუქციის გადამუშავების, ტრანსპორტირებისა და დაცვა-შენახვის პრობლემებს ივნისის პლენუმზე განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო. ხაზგასმით აღინიშნა, რომ მისი დანაკარგების აღმოფხვრა საშუალებას მოგვცემს მოხმარების რესურსები გავზარდოთ 20-30 პროცენტით, დავზოგოთ მნიშვნელოვანი სახსრები. ამავე დროს საიდუმლო არ არის, რომ გაზაფხულის დამლევსა და ზაფხულის დამდეგს ხილბოსტნეული ქრონიკულად გვაკლია. თითქოს საკმარისი რაოდენობით ხდება მათი წარმოება, მაგრამ მნიშვნელოვანი ნაწილი იკარგება, უბრალოდ ლპება საწყობებში.

მოსავლის დაცვა-შენახვის პრობლემას ჩვენი უმაღლესი სასწავლებლის ფიზიკური ქიმიის კათედრაზე დიდი ყურადღება ეთმობა, მუშავდება ახალი ტექნოლოგიები. ძაღალითად, მთელი შენახვის მანძილზე კარტოფილის, ხახვის, ნიორის მოწეული მოსავლის საუკეთესო ხარისხის გარანტიას იძლევა ლპობის ბაქტერიების ზემოქმედებისადმი ბოსტნეულის იმუნიტეტის გაძლიერების მარტივი მეთოდი. ამისათვის საკმარისი აღმოჩნდა ლაზერის დიდტემპერატურიანი სინათლის სხივით ხილბოსტნეულის რამდენიმე წამით დასხივება.

მალე ასეთი დანადგარები ამოქმედდება საქართველოს უდიდეს ლილოს ხილ-ბოსტნეულის ბაზაში. გამომანგარიშებულია, რომ ბაზაში მოთავსებული ბოსტნეულის მხოლოდ ერთი პროცენტის დაცვა გაფუჭებისაგან ხელს შეუწყობს სულ ცოტა 100 ათასი მანეთის სასურსათო პროდუქციის რეალიზაციას. უკეთესი დაცვა-შენახვის გზით ქალაქელები მიიღებენ მრავალ ტონა კარტოფილს, ხახვს, ნიორს, რომლებსაც ჯერჯერობით ისინი ცეცხლის ფასად ყიდულობენ ბაზარში.

ლ. ᲑᲔᲠᲔᲫᲘᲐᲜᲘ,

საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერი თანამშრომელი.

ᲧᲕᲔᲚᲐᲡ ᲓᲐ ᲗᲘᲗᲝᲗᲝᲣᲚᲘᲡ ᲡᲐᲥᲛᲔ

ᲡᲙᲙᲞ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმზე აბანაგ მ. ს. გორბაჩოვის მიერ გაკეთებული მოხსენების თითოეული სტრიქონი, თითოეული დებულება ეხება ჩვენი პარტიული ორგანიზაციის, საწარმოო გაერთიანება „ელექტროაპარატის“ მთელი კოლექტივის ყველაზე საჭიროროტო, უმწვავეს საკითხებს. დიახ, გარდაქმნა ადვილად არ ხდება. წლის დამდეგს ჩვენს საწარმოში შემოღებული სახელმწიფო მიღების გამოცდილება ამის მშვენრმეტყველური დადასტურებაა. სასიხარულოა, რომ ამ მიმართულებით გარდაქმნის პრობლემებს საგანგებო ყურადღება დაუთმო სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა.

გარდაქმნა რომ საჭირო საქმეა, ამაზე დღეს, რა თქმა უნდა, ორი აზრი არ არსებობს. ისინი, ვინც ჯერ კიდევ გეშინ სკეპტიკურად ეკიდებოდნენ არასაუწყებო კონტროლის ორგანიზაციას, დღეს ორივე ხელით ხმას აძლევენ მას. ჩვენი პროდუქციის ხარისხი ხომ, თითოეულისადმი მომთხოვნელობის გაზრდის, საამქროებისა და უბნების მუშაობის სრულყოფის მეობებით, მკვეთრად უმჯობესდება. თუ პირველ კვარტალში პირველი წარდგენით პროდუქციის მხოლოდ დაახლოებით 90 პროცენტს ვიბარებდით, ახლა უკვე მივუახლოვდით სანუკვარ მიზნას. და, რაც მთავარია: საბოლოო წუნი — არის ასეთი გრაფა მაჩვენებლებში — საწარმოს უკვე აღარ ერიცხება.

სწორად აღნიშნავს მიხეილ სერგის ძე გორბაჩოვი: სახელმწიფო მიღება საჭირო საქმეა, იგი სჭირდება მთელ საზოგადოებას, მთელ ხალხს, თითოეულ ადამიანს, და ჩვენი ქარხნის კომუნისტები, მთელი შრომითი კოლექტივი საყოველთაო სახელმწიფო მიღწევის მომხრეა.

სამუშაო კი ამ საქმეში ჯერ კიდევ ბევრია. კეთილად, უნდა მოვაწესრიგოთ ჩვენი ურთიერთობა მომჯანსაღებებთან. ისინი ხშირად აფერხებენ პროდუქციის მოწოდებას. თუ იმ პროდუქციის მიხედვით ვიმსჯელებთ, რომელსაც მათგან ვიღებთ, ისინი გარდაქმნას არ ჩქარობენ, არასაუწყებო კონტროლი მათთან არ არის. აქედან გამომდინარეობს სერიოზული პრეტენზიები, მაგალითად, სტავროპოლის ქარხნისადმი, რომელიც გვაწვდის სასიგნალო არმატურას, ლუკაკს დაბალვოლტიანი არმატურის ქარხნისადმი. ყველა ეს ნაკლი გავლენას ახდენს ჩვენს მუშაობაზეც, აფერხებს მას. მაგრამ უკან დასახევი გზა არა გვაქვს. ეკონომიკის ღრმა, ძირეული გარდაქმნის საჭიროება დღეს თითოეულ ჩვენგანს აქვს შეგნებული.

თ. ᲚᲐᲨᲮᲘ,

საწარმოო გაერთიანება „ელექტროაპარატის“ პარტკომის მდივნის მოადგილე.

ᲕᲘᲥᲝᲗ ᲢᲔᲠᲘᲢᲝᲠᲘᲘᲡ ᲒᲐᲢᲝᲜ-ᲞᲐᲢᲠᲝᲜᲘ

(**ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲘᲚᲔᲑᲐ**), რომელიც გვაქვს, ხაზგასმით აღინიშნა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმზე, მოწმობს, რომ ტერიტორიული ორგანოების საქმიანობა, უწინარეს ყოვლისა, უნდა ითვალისწინებდეს რეგიონის კომპლექსურ განვითარებას, ადგილობრივი რესურსების — შრომითი, ბუნებრივი, საწარმოო, ეკონომიკური რესურსების ყველაზე რაციონალურ გამოყენებას.

აი უკვე რამდენიმე წელია ფოთის საქალაქო აღმასკომთან მოქმედებს ტერიტორიულ-დარგთშორისი გაერთიანება. დაიმსახურა რა პარტიისა და მთავრობის გადაწყვეტილებებში მოწონება და მხარდაჭერა, ეს სამეურნეო-სამართლებრივი ექსპერიმენტი საიმედო ბერკეტი გახდა ქალაქის კომპლექსური სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების განხორციელებაში. ახლა არ მოვყვები ყველა უპირატესობისა და სარგებლობის ჩამოთვლას, რომლებიც მთ ფოთელებს მოუტანა. დავსახელებ მხოლოდ ერთ ფაქტს: ტერიტორიულ-დარგთშორისი გაერთიანების შექმნის მომენტიდან მეორეული რესურსებისა და ადგილობრივი ნედლეულის გამოყენება ქალაქში თჯერ გაიზარდა, გაორკეცდა მასობრივი მოთხოვნის საქონლის გამოშვება.

მაგრამ ჩვენთან ყველა პრობლემა როდია გადაჭრილი, ჯერჯერობით საბჭოს საქვეუწყებო ტერიტორიაზე აკეთებ ყველა პროცესს არ უწევს იგი კონტროლს. პლენუმზე აღინიშნა, რომ მართვის ტერიტორიული ასპექტისათვის ჯერჯერობით ჯეროვანი ყურადღება არ მიუქცევიათ, აქ საჭიროა კარდინალური ღონისძიებანი. მაგალითად, ფოთის ექსპერიმენტის გამო მიღებული გადაწყვეტილებანი ყოველთვის არ არის განმტკიცებული შესაბამისი ნორმატიული აქტებით. ამ და მთელი რიგი სხვა პრობლემების დაძლევა მოგვანიჭებს მეტ დამოუკიდებლობას, საშუალებას მოგვცემს ყოველნაირად დავნერგოთ მართვის ეკონომიკური მეთოდები, „გავზარდოთ საზოგადებრივი წარმოების ეფექტიანობა, ხელს შეგვიწყობს უფრო ოპტიმალურად შევუხამოთ ერთმანეთს დარგისა და ქალაქის ინტერესები.

Ვ. ᲗᲘᲮᲝᲜᲝᲕᲘ,

ფოთის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე, ტერიტორიულ-დარგთშორისი გაერთიანების უფროსი.

დეპუტატ ნ. ი. რიჟკოვის მოხსენება

(გაგრძელება)

რგოლის უფლებებისა და პასუხისმგებლობის განსაზღვრის, მათ შორის ურთიერთმოქმედების ზუსტი ორგანიზაციის პირობებში. ყველა დონეზე საჭიროა გადავიდეთ მართვის ბრძანებით-ადმინისტრაციული მეთოდებიდან უპირატესად ეკონომიკურ მეთოდებზე. ამრიგად, მტკიცდება მუშაკებისა და შრომითი კოლექტივების ინტერესების ურთიერთმოქმედების ნამდვილად დემოკრატიული გზა.

და ბოლოს, მთელიანი სისტემა ითვალისწინებს ინტენსიური ტიპის კვლავწარმოებას, აყალიბებს მის ისეთ სტრუქტურას, რომელიც ზუსტად რეაგირებს როგორც საშინაო, ისე საგარეო ობიექტური პირობების ცვლილებებზე.

II. სსრ კავშირის კანონი სახელმწიფო საწარმოს (გაერთიანების) შესახებ მეკონომიკის მართვის გარდაქმნის საფუძველია

გარდაქმნები, რომლებიც მართვის სისტემაში უნდა მოხდეს, უწინარეს ყოვლისა განხორციელდება საზოგადოებრივი წარმოების ძირითად რგოლში — საწარმოში. სწორედ აქ იქმნება და მატულობს სახალხო დოვლათი, წყდება ეკონომიკური და სოციალური ამოცანები. სწორედ აქ იყენებენ მშრომელები სოციალიზმის მიერ მინიჭებულ შრომის უფლებას, ავლენენ თავიანთ შემოქმედებითს უნარს.

ასეთი კანონის პროექტი ჩვენს ქვეყანაში პირველად შემუშავდა. ეს უაღრესად დიდი სოციალურ-ეკონომიკური მნიშვნელობის დოკუმენტია. იგი საფუძველს უყრის მთელი სამეურნეო მართვის გარდაქმნას, მისი საწყისი პუნქტი ხდება.

ცენტრალური იდეა, რომლითაც გამსჭვალულია კანონის მთელი პროექტი, ის არის, რომ ახალმა სამეურნეო მექანიზმმა შექმნას შრომითი კოლექტივებისა ცხოველმოქმედების ისეთი საწარმოო და სოციალური პირობები, მათი განვითარების ისეთი სტიმულები, რომლებიც სურვილს გაუღვიძებენ საწარმოებს საერთაშორისო მეურნეობისა და მოსახლეობის მოთხოვნილებანი, გამოუშვან იგი უმცირესი დანახარჯებით. ეს არის სსრ კავშირის კანონის ლოგიკა და აზრი.

სწორედ ასეთი პოზიციებიდან არის შეტანილი კარდინალური ცვლილებები საწარმოს მართვის არსში, ფორმებსა და მეთოდებში. ყოველივე ახალი, რომელიც კანონის პროექტს შეაქვს კოლექტივის ცხოვრებაში, სტიმულების მთელი სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს შრომის შედეგებით მის დაინტერესებას, განუყოფლად არის დაკავშირებული სამეურნეო ანგარიშისა და თვითმმართველობის ლენინური პრინციპების თანამიმდევრულ დამკვიდრებასთან. საწარმოს საწარმოო და სოციალური განვითარება ამიერიდან პირდაპირ, მკაცრადაც კი იქნება დამოკიდებული შრომითი კოლექტივის საქმიანობის შედეგებზე, მის მიერ გამომუშავებულ სახსრებზე, მძლავრ [illegible] მისცემს ინიციატივის განვითარებას.

პრაქტიკაში ფეხს იკიდებს ახალი ეკონომიკური კატეგორია — სამეურნეოანგარიშებრივი შემოსავალი. იგი შრომის ანაზღაურებისა და მატერიალური წახალისების, წარმოების, მეცნიერებისა და ტექნიკის განვითარების ფონდისა და სოციალური განვითარების ფონდის ძირითადი წყარო გახდება. ეს კი ნიშნავს, რომ მოგების ან შემოსავლის მნიშვნელოვნად გაზრდის მისწრაფებამ შრომითს კოლექტივებს უნდა გაუღვიძოს სურვილი ყაირათიანად გაუძღვნენ მეურნეობას, გაზარდონ შრომის ნაყოფიერება და გაუმჯობესონ პროდუქციის ხარისხი, მომჭირნედ გამოიყენონ მთელი რესურსები.

სრული სამეურნეო ანგარიში უკვე მრავალი შრომითი კოლექტივის რეალური ცხოვრებაა. წლის დამდეგიდან ახალ პირობებში მუშაობენ მანქანათმშენებლობის, მსუბუქი მრეწველობის, აგრეთვე ნავთობქიმიური მრეწველობის სამინისტროების, საზღვაო ფლოტის სამინისტროს საწარმოები, მთელი რიგი სხვა დარგები.

სამეურნეო ანგარიში და თვითდაფინანსება, რომლებიც მკვეთრად ზრდიან მუშაობის შედეგებისათვის კოლექტივების პასუხისმგებლობას, გულისხმობენ საწარმოთა საქმიანობის დაგეგმვის ხასიათის ძირეულ ცვლილებებს. დრო მოითხოვს ამ პროცესის არსებითს დემოკრატიზაციას, მასში შრომითი კოლექტივების აქტიურ მონაწილეობას. პრინციპულად ახალი მოვლენა გახდა ის, რომ ისინი ახლა არა მარტო დამოუკიდებლად შეიმუშავებენ, არამედ თავადვე დაამტკიცებენ თავიანთი ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ხუთწლიან გეგმებს, მათ ბაზაზე კი — წლიურ გეგმებს.

საზოგადოებრივი ინტერესები, ამ პროცესებზე სახელმწიფო გავლენა უნდა უზრუნველყონ ეკონომიკურმა მეთოდებმა, საკონტროლო ციფრებმა, სახელმწიფო შეკვეთებმა, გრძელვადიანმა სტაბილურმა ნორმატივებმა და ლიმიტებმა. ისინი აღრმავებენ სამეურნეო დამოუკიდებლობას და ამასთან საწარმოებს ორიენტირად უსახავენ სახალხო-სამეურნეო მიზნებს.

დაახასიათა რა დაგეგმვის თითოეული ამ ინსტრუმენტის როლი, ნ. ი. რიჟკოვმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ საწარმოებს ახალ პირობებში მოუწევთ სერიოზულად, ნამდვილად მოჰკიდონ ხელი ბაზრის შესწავლას, მოიპოვონ მომხმარებელი, ამასთან მუდამ იცავდნენ თავიანთი პროდუქციის მაღალ ტექნიკურ დონეს და ხარისხს. უამისოდ დღეს ვერ გამოიმუშავებენ საწარმოო და სოციალური განვითარების, შრომის ანაზღაურების საჭირო სახსრებს.

ეს სამეურნეო ხელშეკრულებებს გადაეცემა გეგმის ფორმირების უმნიშვნელოვანეს ინსტრუმენტად, რადგან ამ ხელშეკრულებების მეოხებით სრულდება მომხმარებლის მოთხოვნები პროდუქციის შემადგენლობის, ხასათის. ამ დიდი პოლიტიკური კამპანიის დროს, განაცხადა მომხსენებელმა, კარგი შესაძლებლობა მოგვეცა შემუშავებულ ღონისძიებათა სისწორე შეგვედარებინა მათზე მშრომელების, მთელი საზოგადოებრიობის დაინტერესებულ და ობიექტურ აზრთან. დღეს სრულიად საფუძვლიანად შეგვიძლია ვთქვათ: კანონის პროექტი საბჭოთა ადამიანებმა მოიწონეს და მოლიანად უპერულ მხარს მის პრინციპებს.

განხილვა მიმდინარეობდა ნამდვილი საჯაროობის, გულახდილი კრიტიკის ვითარებაში და მთლიანად შეესაბამებოდა გარდაქმნის ნოვატორულ სულისკვეთებას, მასში მონაწილეობდნენ მუშები, კოლმეურნეები, მოსამსახურეები, ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკები, მეცნიერები, მოსახლეობის ყველა ფენა.

განხილვის პროცესში მივიღეთ 140 ათასზე მეტი წინადადება და შენიშვნა. ყველა ისინი ყურადღებით შეგისწავლეთ, გულდასმით დავაკვირდით. საბჭოთა ადამიანები მთლიანად იზიარებდნენ და მხარს უჭერდნენ კანონის პროექტს და ამავე დროს თავიანთ წერილებსა და გამოსვლებში შეშფოთებას გამოთქვამდნენ იმის გამო, რომ საწარმოებისათვის მინიჭებული უფლებები არ დამახინჯდეს პრაქტიკაში, როგორც უკვე არაერთხელ მომხდარა წინათ, რომ უზრუნველყოფილი იყოს მისი საამქრო იურიდიული გარანტია. საერთო აზრის გათვალისწინებით პროექტში დამატებით შევიტანეთ მუხლი „საწარმოთა (გაერთიანებათა) უფლებების დაცვის გარანტიის შესახებ“. მასში ხაზგასმულია, რომ სახელმწიფო ხელისუფლებისა და მართვის ყველა ორგანო პასუხს აგებს კანონის დებულებათა ზუსტად დაცვისათვის.

უმაღლესი საბჭოს ახლანდელ სესიაზე სახელმწიფო საწარმოს შესახებ კანონის მიღებას უდიდესი მნიშვნელობა ექნება. იგი მრავალი ათასი კოლექტივის ცხოვრების სამართლებრივი საფუძველი და ნორმა გახდება. კანონი, უთუოდ, გამოიწვევს საბჭოთა ადამიანების შრომითი აქტიურობის ახალ აღმავლობას, ვინაიდან მისი ყოველი სტრიქონი მიზნად ისახავს მთელი ხალხის ყველაზე მნიშვნელოვანი პრობლემების გადაჭრას, ჩვენი საზოგადოების სოციალური და ეკონომიკური განვითარების ყოველმხრივ დაჩქარებას.

III. დარგობრივი მართვა — თვისებრივად ახალ საფეხურზე

ეკონომიკაში ყოველგვარი გარდაქმნა სრულად შეიძლება განხორციელდეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოიცავს მართვის რგოლის მთელ კომპლექსს, და უწინარეს ყოვლისა დარგობრივ ორგანოებს —, სამინისტროებსა და უწყებებს. ეს სახალხო მეურნეობის ხელმძღვანელობის მთლიანი სისტემის ჩამოყალიბებისა და ეფექტიანი მოქმედების ერთ-ერთი პრინციპული პირობაა.

მომხსენებელი დაწვრილებით შეეხო დარგობრივი სამინისტროების მუშაობის ანალიზს, დაასაბუთა დასკვნა დარგობრივი მართვის გარდაქმნის საჭიროების შესახებ. ყოველგვარი გარდაქმნის მთავარი მიმართულება, ლერძი, თქვა მან, ის არის, რომ სამინისტროების როლი, მათი დანიშნულება და ადგილი ორგანულად იყოს დაკავშირებული საწარმოთა უფლებებისა და პასუხისმგებლობის გაფართოებასთან. მათთან ურთიერთობაში სამინისტროები ამიერიდან მთლიანად უნდა ეყრდნობოდნენ ეკონომიკური ზემოქმედების ინსტრუმენტებს.

გამოცდილება, პრაქტიკა მოწმობს რომ დარგობრივ მართვაში ეკონომიკური მეთოდების, ახალი სამეურნეო მექანიზმის ეფექტიანი გამოყენება შეიძლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ შევცვლით საწარმოთა ხელმძღვანელობის მოძველებულ, ჩამორჩენილ ორგანიზაციულ სტრუქტურას.

პარტიამ დასახა იმ დიდი გაერთიანებების ფორმირების გზა, რომლებსაც უნარი შესწევთ დამოუკიდებლად შეასრულონ გაფართოებული კვლავწარმოებისა და სოციალური განვითარების ამოცანები. ეს მარტო იმიტომ როდი არის საჭირო, რომ მეთაური ორგანიზაციების პოტენციალი ტექნიკური დონის საერთო აღმავლობის საფუძველი ხდება. მთავარია სხვა რამეც — მხოლოდ დიდ გაერთიანებებს შესწევთ უნარი დარგობრივი და საქართველო მეცნიერება დასავლურ წარმოებასა უზრუნველყონ მათი ორგანული შეხამება, მიიღონ მეცნიერებისაგან რეალური უკუგება. ამ მიზნით უნდა განვავითაროთ საწარმოო და სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანებანი, აგრეთვე დარგთშორის საფუძველზე გავაერთიანოთ სამრეწველო-სავაჭრო, საპროექტო-სამრეწველო, სამშენებლო, აგროსამრეწველო და სხვა გაერთიანებანი.

საბჭოთა და საზღვარგარეთის გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ წარმოების შემდგომი კონცენტრაცია, სამეურნეოანგარიშებრივი ურთიერთობის სფეროს გაფართოება და გაღრმავება მოითხოვს ახალი, უფრო მობილური, მოქნილი და ამავე დროს დიდი ორგანიზაციული სტრუქტურების ძიებას. ერთ-ერთი ასეთი ახალი ფორმა განსაზღვრულია საწარმოს შესახებ კანონის პროექტში. ეს არის სახელმწიფო საწარმოო გაერთიანებანი. მათი შემადგენლობა, ორგანიზაციის ფორმები პრინციპულად განსხვავდება ჩვეულებრივი, ამჟამად მოქმედისაგან. სახელმწიფო საწარმოო გაერთიანებაში შესვლა შეუძლიათ დამოუკიდებელ საწარმოებს, გაერთიანებებს, ინსტიტუტებს სატრანსპორტო, გაყიდვების, სასწავლო და სხვა ორგანიზაციებს. ისინი ყველანი უნდა მოქმედებდნენ ერთიან სამეურნეო კომპლექსად. ამავე დროს საგანგებოდ უნდა აღვნიშნოთ, რომ სახელმწიფო საწარმოო გაერთიანების შემადგენლობაში შემავალი საწარმოები ინარჩუნებენ თავიანთ სამეურნეოანგარიშებრივ დამოუკიდებლობას.

მსხვილი საწარმოების შექმნის საკითხები ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში უნდა წყდებოდეს ინდივიდუალურად რეალური სიტუაციისა და კონკრეტული ამოცანების გათვალისწინებით. ყველგან და ყველფერში როდია საჭირო გიგანტები. დამოუკიდებლობის უფლება აქვთ პატარა საწარმოებსაც, მაგრამ მხოლოდ მათი ეფექტიანი მუშაობის მობილურობის, დიდი ტექნიკური აქტიურობის პირობით.

სრულყოფთ დარგობრივი მართვა — ნიშნავს შევამციროთ მასი მრავალსაფეხურიანობა. აქ პირველი ნაბიჯი უკვე გადადგეთ. დაიწყო შუალედური რგოლების — საკავშირო სამრეწველო გაერთიანებების გაუქმება, რომლებმაც ვერ გაამართლეს დანიშნულება. მაგრამ ჩვენ წინ უნდა ვიაროთ. წარმოების კონცენტრაციის კვალობაზე უნდა განვახორციელოთ სამინისტროებისა და უწყებების იმ მთავარი სამმართველოების თანდათანობით გაუქმების ხაზი, რომლებიც დღეს ქვედარგებს ხელმძღვანელობენ. სხვანაირად რომ ვთქვათ, დარგობრივი მართვა, როგორც წესი, უნდა გადავიყვანოთ ორგოლიან სისტემაზე.

განსაკუთრებით უნდა შევეხოთ მრეწველობის საბაზო დარგების განვითარების პრობლემებს. ზოგიერთ მათგანს დღეს ხელმძღვანელობენ საკავშირო-რესპუბლიკური სამინისტროები. პრაქტიკამ გვიჩვენა, რომ მართვის ასეთი სქემა არ ამართლებს დანიშნულებას. შემოტანილია წინადადება, ისეთი საკავშირო-რესპუბლიკური სამინისტროები, როგორიც არის ენერგეტიკისა და ელექტრიფიკაციის, ქვანახშირის მრეწველობის, შავი და ფერადი მეტალურგიის, გეოლოგიის, ნავთობგადამამუშავებელი და ნავთობქიმიური მრეწველობის სამინისტროები, სახალხო-სამეურნეო კომპლექსში მათი როლის გათვალისწინების საფუძველზე გარდაიქმნას საერთო-საკავშირო სამინისტროებად.

ამავე დროს უნდა ვეფუძნებოდეთ პრინციპს, რომ იმ წარმოებას, რომელიც უშუალოდ ემსახურება მოსახლეობას და დაკავშირებულია [illegible] ინფრასტრუქტურის განვითარებასთან, სოციალური ამოცანების გადაწყვეტასთან, უნდა ხელმძღვანელობდნენ, როგორც წესი, რესპუბლიკური და ადგილობრივი ორგანოები. ყურადღებას იმსახურებს აგრეთვე წინადადებანი მთელი რიგი სამინისტროებისა და უწყებების გამსხვილების შესახებ, რომლებსაც აქვთ ერთგვაროვანი და ტექნოლოგიურად დაკავშირებული საწარმოები. ეს წინადადებანი უნდა მოვიფიქროთ და მივიღოთ ყოველმხრივ დასაბუთებული გადაწყვეტილებანი.

სამინისტროების მეცადინეობა, ხაზგასმით აღნიშნა მომხსენებელმა, ძირითადად უნდა მოვახმაროთ დარგის განვითარების პერსპექტივების შემუშავებას, მაღალხარისხოვან პროდუქციაზე სახალხო მეურნეობისა და მოსახლეობის მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებას, წარმოების ეფექტიანობის გადიდებას. და რა თქმა უნდა, დარგობრივი მართვის ორგანოები საწარმოს შეასახებ კანონის შესაბამისად ყოველნაირად უნდა უწყობდნენ ხელს შრომითი კოლექტივების ინიციატივისა და ფხიანობის განვითარებას. ახალ პირობებში მათ განსაკუთრებული პასუხისმგებლობა იკისრებთ ეკონომიკური ნორმატივების დასაბუთებული განსაზღვრისათვის. დარგების მართვის ორგანიზაციული სტრუქტურის გარდაქმნისა და ფუნქციების შეცვლის ვადები მეტად მკაცრია — მთელი მუშაობა უნდა შეასრულოთ 1987-1988 წლებში.

სერიოზული გარდაქმნები უნდა განხორციელდეს სამინისტროებისა და უწყებების ცენტრალურ აპარატშიც. უნდა გავამსხვილოთ ან გავაერთიანოთ მთი მრავალრიცხოვანი წვრილი ქვეგანყოფები და მტკიცედ დავადგეთ ცენტრალური აპარატის აშენების უპირატესად ფუნქციური პრინციპების კურსს, არსებითად შევამციროთ იგი. უნდა გავააქტიუროთ და გავზარდოთ სამინისტროებისა და უწყებების კოლეგიების როლი. ამავე დროს, გათვალისწინებულია დემოკრატიულ საფუძველზე შეიქმნას დარგების საბჭოები, რომლებშიც ფართოდ იქნებიან წარმოდგენილი წამყვანი საწარმოების დირექტორები, მოწინავე მუშები, დიდი მეცნიერები და სპეციალისტები. ეს საშუალებას მოგვცემს გავზარდოთ დემოკრატიზმი, გავაუმჯობესოთ მართვის ხარისხი.

ძირითად შეცვლას საჭიროებს დარგების ცენტრალური აპარატის მუშაობის სტილი და მეთოდები. საიდუმლო არ არის, რომ სამინისტროებში მრავალი დიდად ნიჭიერი წარმოების ორგანიზატორი, კომპეტენტური სპეციალისტი დაუსრულებლად ჩაფლული იყო ქაღალდებში, მათ ითრევდა ბიუროკრატიული გარემო, ხშირად უმაქნისი ხდებოდა მათი ცოდნა და გამოცდილება. ახალ პირობებში, როცა მართვაში უპირატესობა მიეცემა ეკონომიკურ მეთოდებს, იქმნება მორალური და მატერიალური წანამძღვრები, რომ დარგის ხელმძღვანელობაში ჩავიბათ ინიციატივიანი, შემოქმედებითი მუშაკები.

IV. ტერიტორიული მართვა მეურნეობრიობის ახალ პირობებში

სამეურნეო მექანიზმის რეფორმის პირობებში, თქვა შემდეგ ორატორმა, ობლდება პასუხისმგებლობა, რომელიც უნდა იკისროს მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებმა, ხელისუფლების ადგილობრივმა ორგანოებმა, როგორც ტერიტორიის ნამდვილმა ბატონ-პატრონებმა. მათ უნდა ჰქონდეთ ყველა საჭირო უფლებამოსილება თავიანთ რეგიონებში მეურნეობის განვითარებისათვის.

უწინარეს ყოვლისა, პრინციპული ცვლილებანი დასახულია მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების, მხარეებისა და ოლქების ეკონომიკური და სოციალური განვითარების დაგეგმვაში. აქ ახალი ის არის, რომ გეგმებმა უნდა შეიძინონ კომპლექსური ხასიათი, მოიცვან შესაბამის ტერიტორიაზე განლაგებული ყველა გაერთიანება, საწარმო და ორგანიზაცია მათი საუწყებო დაქვემდებარების მიუხედავად.

ახლებურად უნდა ჩამოვაყალიბოთ ადგილობრივი ბიუჯეტი. რეგიონის ყველა საწარმო, ვისაც უნდა ექვემდებარებოდნენ ისინი, ამერიდან ვალდებულია ადგილობრივ ბიუჯეტში შეიტანოს საფასური შრომითი და ბუნებრივი რესურსების გამოყენებისათვის, აგრეთვე თავისი მოგების გარკვეული ნაწილი. და ეს სოციალური სამართლიანობის ობიექტური მოთხოვნაა, ყველა შრომითი კოლექტივი ხომ განუყოფლად დაკავშირებულია რეგიონების იმ ეკონომიკურ და სოციალურ გარემოსთან, რომელშეც ისინი ცხოვრობენ და შრომობენ. ისეთი ფინანსური ურთიერთობა, რომელიც ეკონომიკურ საფუძველს ემყარება, მეურნეობის ეფექტიანი გაძლოლის ქმედითი სტიმული ხდება.

ადგილობრივმა ორგანოებმა მთლიანად საქმით უნდა განახორციელონ თავიანთი უფლებები რეგიონების განვითარების ინტერესებისათვის. უნდა გამოვრიცხოთ შრომითი კოლექტივების საქმიანობაში ადმინისტრაციული ჩარევის ცდები, თავიდან მოვიშოროთ ჩვეულებები, რომ თვითნებურად გადავგადიდეთ მათს რესურსებს. ამავე დროს, საწარმოები, გაერთიანებანი და საკავშირო სამინისტროები საქმიანად უნდა ეხმარებოდნენ ტერიტორიულ ორგანოებს სოციალურ-საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ინფრასტრუქტურის კომპლექსურ განვითარებაში, აქტიურად მონაწილეობდნენ საერთო-სამეურნეო ამოცანების გადაწყვეტაში. მაგრამ ყოველივე ეს უნდა გავაკეთოთ ახალ პირობებში მკაცრ ეკონომიკურ, სახელშეკრულებო საფუძველზე.

ტერიტორიული მართვის პრობლემების კომპლექსში მთავარი ყურადღება უნდა მიექცეს სოციალური განვითარების პრობლემებს. სურსათით მოსახლეობის უზრუნველყოფა საერთოდ თანდათან უმჯობესდება. ქვეყანაში შექმნილია სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოების ზრდის საჭირო პირობები. მაგრამ პრობლემების სიმწვავე ჯერჯერობით არსებობს. მართვის ადგილობრივი ორგანოებიც, აგროსამრეწველო კომპლექსის ქვეგანყოფებიც ვალდებული არიან ახალი სამეურნეო მექანიზმის ყველა ბერკეტსა და საშუალებას იყენებდნენ თავიანთი რეგიონების სასურსათო ბაზის განმტკიცება-გაფართოებისა თვის. ამისათვის უნდა ვისწავლოთ, რომ ეფექტიანად ვიყენებდეთ ახალ სტიმულებს — საერთო-საკავშირო ფონდში მიწოდების მტკიცე ოდენობას, პროდუქციის წარმოების გადიდებით მეურნეობათა გაზრდილ დაინტერესებას.

სავსებით ცხადია, რომ მართვის ტერიტორიულმა ორგანებმა უმოკლეს ვადებში სასურსათო პრობლემის გადაჭრისათვის უნდა გამოიყენონ განვითარების ყველა ფორმა, სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ზრდის ყველა რეზერვი. ფართოდ უნდა ვიყენებდეთ პირადი საკარმიდამო ნაკვეთების, მებაღეობა-მებოსტნეობის კოოპერატივებისა და საწარმოთა დამხმარე მეურნეობის შესაძლებლობებს.

არანაკლებ მწავავე დღეს საბინაო პრობლემა. ფაქტები მოწმობს, რომ ყველა რესპუბლიკასა და ოლქში რიდი ესმით ამ საქმის მნიშვნელობა. ბევრ ადგილობრივ ორგანოს არა აქვს მოქმედების ზუსტი პროგრამა, ვერ გარკვეულა იმაში, რა წყაროების ხარჯზე და როგორი თანამიმდევრობით აშენოს ბინების მშენებლობა. ამაში გარკვევა კი საჭიროა. საბინაო მშენებლობის სახსრებს ახლა გამოყოფენ ადგილობრივი ორგანებიც, საკავშირო და რესპუბლიკური სამინისტროებიც და, ბოლოს, საწარმოები. უნდა მოვახდინოთ ადგილებზე მშენებლობის ყველა მონაწილის ძალისხმევის კოორდინაცია, რაციონალურად ავითვისოთ მთელი ფინანსური და მატერიალური რესურსები.

ამ მუშაობას სათავეში უნდა ჩაუდგეს, უდავოდ, სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტი, რომელიც მოვალეა საქმით უპასუხებდეს დღეს თავის მაღალ მოწოდებას. მან უნდა მიაპყროს ყურადღება ზოგადეკონომიკური და დარგთშორისი პროპორციებისფორმირებას, საწარმოო ძალების რაციონალურ განლაგებას, საინვესტიციო პოლიტიკისა და მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მიმართულებათა განსაზღვრას. განსაკუთრებული ზრუნვის საგანი ხდება მთელი მეურნეობის შეწონასწორებული განვითარება, ფართო სოციალური პროგრამის განხორციელება, ქვეყნის აქტიური ჩაბმა შრომის საერთაშორისო დანაწილების სისტემაში, საიმედო თავდაცვისუნარიანობის უზრუნველყოფა.

დაგეგმვის სრულყოფისათვის პრინციპული მნიშვნელობა აქვს გრძელვადიანი და ხუთწლიანი გეგმების მწყობრ სისტემაზე გადასვლას. ამასთან დაკავშირებით მომხსენებელი შეეხო ქვეყნის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 15 წლის პერიოდის კონცეფციის და ქვეყნის განვითარების ძირითადი მიმართულებების მნიშვნელობას, რომლებიც მის ბაზაზე მუშავდება 15 წლის პერსპექტივით. მათი მიზანია კონკრეტული ციფრებითა და დავალებებით შეასახან ხორცი პარტიის ეკონომიკურ სტრატეგიას. ძირითადი მიმართულებები შემუშავდება ხუთწლიანი პერიოდების მიხედვით, ამასთან განისაზღვრება ეკონომიკური ზრდის საფეხურები.

თვისებრივად იცვლება ხუთწლიანი გეგმის შემუშავების პროცესი. იგი იწყება ქვემოდან, საწარმოებიდან, დაგეგმვის ზოგადი ამოსავალი მონაცემების საფუძველზე. ახლა საწარმოებს, მათს შრომითს კოლექტივებს, ფართო საზოგადოებრიობას აქვთ რეალური შესაძლებლობა მონაწილეობა მიიღონ საგეგმო გადაწყვეტათა შემუშავებაში. ხუთწლიანი გეგმის როლის გაძლიერებამ, მისი შეფუშავების პროცესის დემოკრატიზაციამ მოითხოვა პრინციპულად ახლებურად მივდგომოდით წლიური დაგეგმვის პრობლემას. პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ საჭიროდ ცნეს ახალ პირობებში, მეცამეტე ხუთწლედიან მოყოლებული, ხელი აიღონ წლიური გეგმების დამტკიცებაზე. ახლა საწარმოები ხუთწლედის ციფრების საფუძველზე დამოუკიდებლად განსაზღვრავენ თავიანთ საქმიანობას. ასეთი ცვლილებების დედაარსი ის არის, რომ ისინი შრომითს კოლექტივებს გაათავისუფლებენ მანკიერი პრაქტიკისაგან, როდესაც დაგეგმვა წარმოებს მიღწეულის, ეგრეთ წოდებული „ბაზის“ საფუძველზე.

როგორც მოხსენებაში აღინიშნა, სხვაგვარად გადაწყდება კაპიტალური დაბანდების მოცულობის განაწილება, ცენტრალიზებულ და არაცენტრალიზებულ კაპიტალურ დაბანდებათა შორის ოპტიმალური თანაფარდობის დაწესების ამოცანა. სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტი უნდა დაეუფლოს ნატურალურ-ნივთობრივი პროპორციების მართვის ახალ მეთოდებს. მისი უმნიშვნელოვანესი ფუნქციაა ჩამოაყალიბოს სახელმწიფო შეკვეთის შემადგენლობა, ამასთან იხელმძღვანელოს ეკონომიკის განვითარების სტრატეგიული ამოცანებით.

ჩვენი გეგმების სოციალური მიზანმიმართულების მკვეთრი გაძლიერების გამო სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის დიდმნიშვნელოვანი ფუნქცია ხდება პროორიტეტების სწორი განსაზღვრა. ერთხელ და სამუდამოდ უნდა უარვყოთ ამ სფეროს დაგეგმვისა და განვითარებისათვის ნაირჩენების გამოყოფის მეთოდი, განაცხადა ნ. ი. რიჟკოვმა.

შემდეგ მომხსენებელი შეეხო მეურნეობრიობის ყველა დონეზე გეგმების შეწონასწორების პრობლემას და თქვა, რომ თანამედროვე პირობებში შეწონასწორების უზრუნველყოფის მთავარი გზაა რესურსების დაზოგვა, სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტი მოვალეა თვისებრივად ახალ დონეზე აიყვანოს მთელი სანალანსო მუშაობა, არსებითად გააძლიეროს მისი როლი. იმისათვის, რომ სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტმა სრულად გაართვას თავი დაკისრებულ ამოცანებს, საჭიროა ძირეულად გარდაქმნას საქმიანობა, გადაჭრით გაუმჯობესოს მუშაობის სტილი და მეთოდები. და, რაღა თქმა უნდა, სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის უაღრესად მნიშვნელოვანი ფუნქცია ხდება ნიადაგ სრულყოს სამეურნეო მექანიზმი, ეკონომიკის გეგმიანი მართვის მთელი სისტემა.

სახალხო მეურნეობის ხელმძღვანელობის გარდაქმნის წარმატება უშუალოდ არის დამოკიდებული მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების ეფექტიან მართვაზე. უაღრესად საჭიროა მკვეთრად გაუმჯობესდეს მთელი ამ პროცესის ხელმძღვანელობა. აქ, როგორც სხვაგან არსად, დაუშვებელია სანახევრო ღონისძიებები და კერძო გადაწყვეტილებანი, საჭიროა კომპლექსური, ყოვლისმომცველი მიდგომა.

დიდია ამ გარდაქმნებში სსრ კავშირის მეცნიერებისა და ტექნიკის სახელმწიფო კომიტეტის როლი. იგი უნდა განსაზღვრავდეს პრიორიტეტულ მიმართულებებს, უზრუნველყოფდეს სახელმწიფო მიზნობრივი პროგრამების შემუშავებასა და რეალიზაციას, რომლებიც არეკლილიყოფენ საზოგადოებრივ წარმოებას, ეკონომიკური ურთიერთდამხმარეობა საბჭოს წევრი ქვეყნების მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის პროგრამას, კოორდინაციას უწევდნენ და წარმართავდნენ დარგთშორისი სამეცნიერო-ტექნიკური კომპლექსების მუშაობას. დღეს საამისოდ მას ენიჭება ყველა საჭირო უფლება და იგი მოვალეა მარჯვედ გამოიყენოს ეს უფლებები.

მთავარია ავამოქმედოთ ქვეყნის მთელი მეცნიერული პოტენციალი — საქართველო სეკტორიდან სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიამდე. მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარებას უზრუნველყოფს სსრ კავშირის სახელმწიფო საწარმოს კანონი. მეცნიერების საქართველო სეკტორის, საწარმოო და სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანებათა შემადგენლობაში შემავალი ინსტიტუტებისა და ორგანიზაციების განვითარება კანონის დებულებებით უშუალოდ არის დამოკიდებული მათი მუშაობის შედეგებზე. და საქმე აქ უნდა გამოკეთდეს.

რაც შეეხება დამოუკიდებელი ინსტიტუტებისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაობის ეფექტიანობას, იგი შესაძლებელია მხოლოდ სამეურნეო ანგარიშსა და სახელშეკრულებო საწყისებზე მათი გადაყვანის პირობებში. ამ ინსტიტუტებისა და დაწესებულებების მუშაობა წარმართება საწარმოთა, გაერთიანებათა და ორგანიზაციათა შეკვეთებით, საკონკურსო ნამუშევრებისა და შეჯიბრების საწყისების საფუძველზე. მხოლოდ ასე შევძლებთ ინსტიტუტების რჩენისაგან გადავიდეთ მათ მიერ შესრულებული კონკრეტული სამუშაოების დაფინანსებაზე.

სერიოზულ ძალისხმევას, უაღრესად დიდ ყურადღებას მოითხოვს მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგება. აქ მაგისტრალური მიმართულება ხდება საბითუმო ვაჭრობის ფართო განვითარება. სწორედ იგი შეესაბამება ყველაზე სრულად სამეურნეო ანგარიშისა და თვითდაფინანსების პრინციპებს, ქმნის მატერიალური რესურსების მომჭირნე ხარჯვის ხელშემწყობ პირობებს. ამოცანა ის არის, რომ 4-5 წლის განმავლობაში საბითუმო ვაჭრობა გადაიქცეს ყველა დარგისა და რეგიონის საწარმოოთა და გაერთიანებათა მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის ძირითად ფორმად. მთავარია, ეს იყოს ნამდვილად საბითუმო ვაჭრობა, უფრთხებოდ და უგანწესებოდ, მომხმარებელთა შეკვეთებით, სახელშეკრულო ფასების ფართო გამოყენებით, მყიდველის მონადირეობისათვის სოციალისტური შეჯიბრების სულისკვეთებით, საქმიანი პარტნიორის არჩევის შესაძლებლობით. საბოლოო ანგარიშით ეს ქმნის წარმოების საშუალებათა სოციალისტურ ბაზარს, რომელიც აღკვეთს მწარმოებლის დიქტატსა და მონოპოლიას. ამ გარდაქმნების ორგანიზატორები და გამტარებლები უნდა გახდნენ სსრ კავშირის სახმომარაგების ორგანოები, სსრ კავშირის სახაგრომრეწვის სისტემა და სხვები.

თანამედროვე ეტაპზე თავის მნიშვნელობას ინარჩუნებს პროდუქციის ცენტრალიზებული გაწერა, რომლის საგეგმო საფუძველი გახდება სახელმწიფოს შეკვეთა. სსრ კავშირის სახმომარაგებამ უნდა იღვაწოს მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის სხვადასხვა ფორმის რაციონალური შეხამებისათვის, შექმნას მიმოქცევის პროცესის ყველა მონაწილის თანაბარი სამეურნეოანგარიშებრივი პასუხისმგებლობა. ახლა სახმომარაგებას დაეკისრა აგრეთვე პასუხისმგებლობა მეტი წილი მატერიალური ბალანსების შემუშავებისათვის.

სრული სამეურნეო ანგარიშისა და თვითდაფინანსების შემოღების საჭირო პირობაა ფასწარმოქმნის რადიკალური რეფორმა. ამ დარგში რადიკალური გადაქმნების განუხორციელებლად შეუძლებელია შევქმნათ ქმედითი ხარჯსაწინააღმდეგო მექანიზმი, გამოვრიცხოთ ფასების სტრუქტურიდან უსაფუძვლო დოტაციები, აღმოვფხვრათ წარმოების ზარალიანობა.

დასახელია არსებითად შეიცვალოს ფასწარმოქმნის წესი. ცენტრალიზებულად დამტკიცდება უმთავრესი სახალხო-სამეურნეო და სოციალური მნიშვნელობის პროდუქციის ფასები. დამამზადებელი სამინისტროები და საწარმოები მიიღებენ ფართო უფლებებს მომხმარებლებთან შეთანხმებით დაამტკიცონ სახელშეკრულებო ფასები. გარდა ამისა, საწარმოები და კოოპერატივები შეძლებენ დამ

დეპუტატ ნ. ი. რიჟკოვის მოხსენებებ

(დასასრული)

თვითდაფინანსების პირობებში არსებითად იცვლება ქვეყნის სახელმწიფო ბიუჯეტის როლი. წარსულს ბარდება აუნაზღაურებელი დაფინანსების სისტემა. სახელმწიფო თავს მოუყრის ბიუჯეტის სახსრებს უპირატესად ეკონომიკის სტრუქტურულ გარდაქმნაზე, კომპლექსური მიზნობრივი პროგრამების დაფინანსებაზე, მეცნიერულ-ტექნიკური პოტენციალის ზრდაზე, სოციალური განვითარების დაჩქარებაზე ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის განმტკიცებაზე. მკვეთრად იცვლება ბიუჯეტის შემოსავლის სტრუქტურაც. იგი სულ უფრო მეტად დაეყრდნობა რეალური დაგროვებისა და სარესურსო გადასახადელების ზრდას. ყოველივე ეს ბიუჯეტს სათანადო სიმტკიცეს მიანიჭებს და გააწონასწორებს.

მომხსენებელი შეეხო ჩვენი ეკონომიკის ისეთ საჭირბოროტო და მტკივნეულ საკითხს, როგორიც არის ზარალიანობა. ზარალიან საწარმოთა წილმა მარტო მრეწველობაში 1986 წელს 13 პროცენტს მიაღწია. ზარალი მძიმე ტვირთად აწვება სახალხო მეურნეობას. ახალი სამეურნეო მექანიზმი სამინისტროებისაგან მოითხოვს შეიმუშაონ სპეციალური ღონისძიებანი, განსაზღვრონ ყოველი ასეთი საწარმოს ზარალიანობის ლიკვიდაციის კონკრეტული ვადები. ეს ღონისძიებანი ცნობილია — ტექნიკური განახლება, წარმოებისა და შრომის ორგანიზაციის სრულყოფა და დისციპლინის განმტკიცება. აქ ყველაზე ქმედითი იარაღია სრული სამეურნეო ანგარიშისა და თვითდაფინანსების მექანიზმი.

თუ მთელი მეცადინეობა ამაო გამოდგება და დადებითს შედეგებს ვერ მოიტანს, რჩება ერთადერთი გამოსავალი — საწარმოს რეორგანიზაცია ან გაუქმება, როგორც ეს სსრ კავშირის კანონ-პროექტით არის გათვალისწინებული. ცხადია, ასეთ გადაწყვეტილებას მხოლოდ უკიდურეს შემთხვევაში მივმართავთ, ამასთან ყველა მშრომელი უცილობლად უნდა იყოს უზრუნველყოფილი სამუშაოთი.

სერიოზულად უნდა გარდაიქმნას მთელი საკრედიტო სისტემა, რათა გაძლიერდეს კრედიტის როლი, სრულად აღდგეს ქვეყნის სამეურნეო ცხოვრებაზე მისი აქტიური ზემოქმედების ძალა. მომზადებულია წინადადებანი იმის შესახებ, რომ ქვეყანაში ჩამოყალიბდეს ექვსი დამოუკიდებელი ბანკი: სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკი, საგარეო-ეკონომიკური საქმიანობის, სამრეწველო-სამშენებლო და აგროსამრეწველო ბანკი, საბინაო-კომუნალური მეურნეობისა და სოციალური განვითარების ბანკი, მოსახლეობის შრომითი დაზღვაგისა და დაკრედიტების ბანკი. ასეთი გარდაქმნა შესაძლებლობას მოგვცემს ნამდვილად გავზარდოთ სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკის, როგორც მთავარი საემისიო და საანგარიშსწორებო ცენტრის, ფულისა და კრედიტის სისტემის ორგანიზატორის როლი. ხოლო დარგობრივ ბანკებში საკრედიტო მუშაობა უფრო მჭიდროდ დაუკავშირდება სამეურნეოს. აქტუალური ხდება ბანკების საქმიანობაში სრული სამეურნეო ანგარიშის დანერგვის საკითხიც.

იმ ბერკეტებსა და სტიმულებს შორის, რომელთა მეშვეობითაც ვახდენთ გავლენას მშრომელთა პირად ინტერესებზე, თქვა შემდეგ მომხსენებელმა, ყველაზე ეფექტიანი და მგრძნობიარეა ხელფასი.

როგორც ცნობილია, ახლა შრომის ანაზღაურების გადიდების სახსრები შრომითმა კოლექტივებმა უნდა გამოიმუშაონ. ეს სისხლხორცეულად დაიინტერესებს საწარმოებს იმით, რომ გაზარდონ წარმოების ეფექტიანობა, გააუმჯობესონ თავიანთი მუშაობა. მნიშვნელოვნად გაფართოვდება კოლექტივების უფლებები ხელფასის ფონდის გამოყენებაში. გაუქმდება მუშაკთა შრომის ანაზღაურების ოდენობის შეზღუდვები. მთლიანად უნდა დავძლიოთ შრომის ანაზღაურების გათანაბრება, რომელიც უკვე კარგა ხანია მუშაკთა ინიციატივისა და შემოქმედების ნამდვილ უბედურებად იქცა. საჭიროა გარდატეხა შევიტანოთ ფეხმოკიდებულ სტერეოტიპებში, როდესაც ვერ ბედავდნენ ცუდი მუშაკისათვის ცოტა მიეცათ, ხოლო კარგისათვის ბევრის მიცემა არ ემეტებოდათ. მთელი ამ პრობლემების უაღრესად დიდი სოციალური მნიშვნელობა ახალ გაზრდილ მოთხოვნებს უყენებს სსრ კავშირის შრომისა და სოციალურ საკითხთა სახელმწიფო კომიტეტის საქმიანობას.

სახალხო მეურნეობის მართვის გარდაქმნა მოითხოვს გაუმჯობესდეს სახელმწიფო სტატისტიკის მთელი საქმე. სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ მოამზადეს წინადადებანი იმის შესახებ, რომ სსრ კავშირის ცენტრალური სტატისმმართველო გარდაიქმნას სსრ კავშირის საკავშირო-რესპუბლიკურ სტატისტიკის სახელმწიფო კომიტეტად.

შემდეგ მომხსენებელი შეეხო კიდევ ერთ მწვავე პრობლემას, რომელიც საწარმოების მუშაკთა სამართლიან საყვედურს იწვევს. საქმე ეხება ათასგვარი შემოწმებების, საკონტროლო ინსპექციებისა და რევიზიების უსაშველო ნაკადს. საჭიროა, თქვა მან, სეგრეგირებული გადაწყვეტილებანი, რომლებიც გაათავისუფლებს საწარმოებს ზედმეტი და ყოვლად გაუმართლებელი შემოწმებების მძიმე ტვირთისაგან და მოაწესრიგებს ქვეყანაში კონტროლის ორგანიზაციის მთელ სისტემას. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ივნისის პლენუმმა დასახა, რომ სახალხო კონტროლის კომიტეტის ბაზაზე შეიქმნას ასეთი ერთიანი მთლიანი სისტემა.

ახალ პირობებში თავიანთი საქმიანობა უნდა გააკეთიურონ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომეთა ორგანოებმაც. მათ არსებითად უნდა აამაღლონ სახალხო-სამეურნეო კომპლექსების ხელმძღვანელთა ლიდერული ბალანსი თავიანთი მუშაობის სტილი და მეთოდები.

ქვეყნის ეკონომიკის მართვის გარდაქმნის ღრმა პროცესი უდავოდ მოითხოვს გარკვეულ დროს. და ღღესღღეობით ამ მუშაობაში გამოიკვეთა ორი უმნიშვნელოვანესი ეტაპი. ყველაზე რთული და პასუხსაგებია პირველი ეტაპი, როდესაც განხორციელდება მეურნეობრობის ძველი მეთოდებიდან ახალ მეთოდებზე გადასვლა. ჩვენ არა გვაქვს უფლება გავაჭიანუროთ იგი, ეს გადასვლა უნდა შემოიფარგლოს მიმდინარე ხუთწლედის პერიოდით.

ამ ეტაპზე მთავარი გახდება სსრ კავშირის სახელმწიფოო საწარმოს (გაერთიანების) კანონის შემოღება. როგორც ცნობილია, კანონმა უნდა იმოქმედოს სრული სამეურნეო ანგარიშისა და თვითდაფინანსების პირობებში. იმისათვის, რომ იგი რეალურად ამუშავდეს, საჭიროა მოკლე ვადაში ამ პრინციპებზე გადავიყვანოთ მატერიალური წარმოების ყველა დარგის საწარმოები. სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ მიიღეს გადაწყვეტილება განახორციელონ ასეთი გადაყვანა 1988-1989 წლების განმავლობაში. უკვე გაისად ახლებურად იმუშავებენ მანქანათსაშენებელი და ქიმიურ-სატყეო კომპლექსების, მეტალურგიის, ყველა სახეობის ტრანსპორტისა და მთელი რიგი სხვა დარგების გაერთიანებანი და საწარმოები. მრეწველობაში ასეთ საწარმოთა წილად მოვა პროდუქციის გამოშვების საერთო მოცულობის დაახლოებით 60 პროცენტი.

ხუთწლედის დარჩენილ წლებში უდიდესი ეკონომიკური მუშაობა უნდა გავწიოთ. ეს ეხება, უწინარესად, ფასწარმოქმნის სრულყოფას, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის სისტემისა და საფინანსო-საკრედიტო მექანიზმის ფართო მასშტაბის გარდაქმნას.

ღონისძიებათა კომპლექსი განხორციელდება ორგანიზაციული სტრუქტურების შესაცვლელად — უნდა შეიქმნას სხვადასხვა ტიპის მსხვილი საწარმოო გაერთიანებანი, დამთავრდეს გადასვლა ძირითადად დარგობრივი მართვის ორრგოლიან სისტემაზე. დაზუსტდეს მოკავშირე და რესპუბლიკური უწყება-სამინისტროების სტრუქტურა და შემადგენლობა.

და ბოლოს, პირველ ეტაპზე ახალი საფუძვლებითა და პრინციპებით უნდა ჩამოყალიბდეს მეცადეტე ბიუჯეტი. ეგზამ. ამასთან განსაკუთრებით საჭიროა მომზადდეს ახალი ხუთწლედისათვის პროგრესული, მეცნიერულად დასაბუთებული, სტაბილური ეკონომიკური ნორმატივები და დროულად გაეგზავნოს ისინი საწარმოებს, უნდა გაუქმდეს აგრეთვე ყველა ყავლგასული დებულება, ინსტრუქცია და მეთოდიკა. საჭიროა ისე მოეწყოს და წარიმართოს მთელი მუშაობა, რომ მომავალი ხუთწლედი ახალი სამეურნეო მექანიზმით დავიწყოთ. მაგრამ მართვის სრულყოფისათვის მუშაობა არც ამის შემდეგ შეიძლება გაჩერდეს. უფრო მეტიც, როდესაც ეკონომიკა მთლიანად გადავა ახალი სამეურნეო მექანიზმის რელსებზე, სამძიმის ცენტრი გადმონაცვლებს მართვის მთლიანი სისტემის ყველა რგოლისა და ელემენტის აწყობილი თანამოქმედების უზრუნველყოფისაკენ. სწორედ ეს არის მეორე ეტაპის უმნიშვნელოვანესი ამოცანა. დაგეგმირება სერიოზული და საგულდაგულო ანალიზური და ორგანიზატორული მუშაობა, რომლის დროსაც შევაფასებთ მთელი სისტემის ძლიერ და სუსტ მხარეებს, აღმოვფხვრით ნაკლოვანებებს, შესაძლო ხარვეზებსა და შეუსაბამობებს.

ვერ დაეუშვებთ, რომ გამეორდეს 1965 წლის რეფორმის სავალალო გამოცდილება, როდესაც ზოზინმა და სანანყვრო გადაწყვეტილებებმა პრაქტიკულად გაანარწყლეს მეურნეობის გაძღოლის ახალი მექანიზმის ეფექტიანობა. მაშინ ინერციისა და უძრაობის ძალებმა გაიმარჯვეს და ყველაფერი დაუბრუნდა ძველ კალაპოტს, ოღონდ, ალბათ, კიდევ უფრო უარესი სახით.

აქედან ერთადერთი დასკვნა ის არის, რომ სიანლისათვის უნდა ვიბრძოლოთ, ვიბრძოლოთ ბოლოამდე. ნათლად უნდა გვქონდეს წარმოდგენილი, რომ ეს სიანლე დღესაც ვერ დაიმკვიდრებს ცხოვრებაში ადგილს იოლად, წინააღმდეგობის დაუძლეველად, თავისთავად. გზადაგზა მოგვიწევს დაძლიოთ ბევრი დაბრკოლება და სიძნელე, წინააღმდეგობის ინერცია, უეჭნარობა და უვიცობა, განსახორციელებელ ღონისძიებათა შეუფასებლობა. ამის მისაღწევად უნდა გავაერთიანოთ ძალისხმევა, რეფუნენებით, განუხრელად ვიმუშაოთ ადამიანებთან.

მაგრამ ყველაზე საშიში, რასაც შეიძლება გადავაწყდეთ ამ გზაზე, — ეს არის ბიუროკრატიზმი და ფორმალიზმი, რომლებმაც შეიძლება ჩაახშონ ყოველივე პროგრესული. მათ დაუნდობლად უნდა ვებრძოლოთ ყველა ხელმისაწვდომი მეთოდითა და საშუალებით. გარდაქმნის ყველაზე ეფექტიანი იარაღია მთელი საზოგადოებრივი ცხოვრებისა და მმართველობის ძირეული დემოკრატიზაცია, ყველა პროცესის ფართო საჯაროობა.

იმისათვის, რომ ეკონომიკურ მეთოდებზე დაფუძნებული მართვის სისტემა სრული ძალით ამოქმედდეს, უნდა აღმოფხვრას ბევრი ხელმძღვანელისა და სპეციალისტის ეკონომიკური უწიგნურობა, მიენიჭოს სწავლებას თანამედროვე ფორმები. ამისათვის მკვეთრად უნდა გაძლიერდეს კვალიფიკაციის ამაღლების სისტემის ქმედითობა, გაფართოვდეს მუშაკთა სპეციალიზებული ეკონომიკურ-მმართველობითი გადამზადება. აუცილებელია, მისხალ-მისხალ ვაგროვებდეთ საწარმოებისა და მმართველობითი ორგანოების დებითის გამოცდილებას ახალ პირობებში და გადავაქციოთ იგი საყოველთაო კუთვნილებად.

საწარმოს კანონის პროექტის საყოველთაო-სახალხო განხილვამ, აღნიშნა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ივნისის პლენუმმა, საზოგადოებრივი ცხოვრების დემოკრატიზაციის პროცესს გაძლიერებამ ცხადყო, რომ საბჭოთა ადამიანებმა აქტიურად დაუჭირეს მხარი განახლების პარტიისეულ გეზს. სწორედ ეს არის, თქვა დასასრულ ნ. ი. რიჟკომმა, ყველაზე უტყუარი გარანტია იმისა, რომ წარმატებით განხორციელდება ლენინური პარტიის გეზი ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დასაჩქარებლად. (ხანგრძლივი ტაში). (საკდესი).

VI. ორგანიზაციულ-პრაქტიკული მუშაობა სახალხო მეურნეობის მართვის სისტემის გარდასაქმნელად

უდიდესი მნიშვნელობის ამოცანაა მოკლე ვადაში გადავაქციოთ რეალურად მოქმედ სისტემად სახალხო მეურნეობის მართვის რეგულაციური გარდაქმნის პროგრამა, რომელიც სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ივნისის პლენუმმა მოიწონა. იმისათვის, რომ საქმით განვახორციელოთ ყოველივე, რაც ჩაფიქრებული გვაქვს, საჭიროა უდიდესი ძალისხმევა, საგულდაგულო ორგანიზატორული, პოლიტიკური, ეკონომიკური მუშაობა, მმართველობის ყველა ეშელონის აწყობილი, შეთანხმებული მოქმედება.

ქვეყნის ეკონომიკის მართვის გარდაქმნის ღრმა პროცესი უდავოდ მოითხოვს გარკვეულ დროს. და ღღესღღეობით ამ მუშაობაში გამოიკვეთა ორი უმნიშვნელოვანესი ეტაპი. ყველაზე რთული და პასუხსაგებია პირველი ეტაპი, როდესაც განხორციელდება მეურნეობრობის ძველი მეთოდებიდან ახალ მეთოდებზე გადასვლა. ჩვენ არა გვაქვს უფლება გავაჭიანუროთ იგი, ეს გადასვლა უნდა შემოიფარგლოს მიმდინარე ხუთწლედის პერიოდით.

ამ ეტაპზე მთავარი გახდება სსრ კავშირის სახელმწიფოო საწარმოს (გაერთიანების) კანონის შემოღება. როგორც ცნობილია, კანონმა უნდა იმოქმედოს სრული სამეურნეო ანგარიშისა და თვითდაფინანსების პირობებში. იმისათვის, რომ იგი რეალურად ამუშავდეს, საჭიროა მოკლე ვადაში ამ პრინციპებზე გადავიყვანოთ მატერიალური წარმოების ყველა დარგის საწარმოები. სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ მიიღეს გადაწყვეტილება განახორციელონ ასეთი გადაყვანა 1988-1989 წლების განმავლობაში. უკვე გაისად ახლებურად იმუშავებენ მანქანათსაშენებელი და ქიმიურ-სატყეო კომპლექსების, მეტალურგიის, ყველა სახეობის ტრანსპორტისა და მთელი რიგი სხვა დარგების გაერთიანებანი და საწარმოები. მრეწველობაში ასეთ საწარმოთა წილად მოვა პროდუქციის გამოშვების საერთო მოცულობის დაახლოებით 60 პროცენტი.

ხუთწლედის დარჩენილ წლებში უდიდესი ეკონომიკური მუშაობა უნდა გავწიოთ. ეს ეხება, უწინარესად, ფასწარმოქმნის სრულყოფას, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის სისტემისა და საფინანსო-საკრედიტო მექანიზმის ფართო მასშტაბის გარდაქმნას.

ღონისძიებათა კომპლექსი განხორციელდება ორგანიზაციული სტრუქტურების შესაცვლელად — უნდა შეიქმნას სხვადასხვა ტიპის მსხვილი საწარმოო გაერთიანებანი, დამთავრდეს გადასვლა ძირითადად დარგობრივი მართვის ორრგოლიან სისტემაზე. დაზუსტდეს მოკავშირე და რესპუბლიკური უწყება-სამინისტროების სტრუქტურა და შემადგენლობა.

და ბოლოს, პირველ ეტაპზე ახალი საფუძვლებითა და პრინციპებით უნდა ჩამოყალიბდეს მეცადეტე ბიუჯეტი. ეგზამ. ამასთან განსაკუთრებით საჭიროა მომზადდეს ახალი ხუთწლედისათვის პროგრესული, მეცნიერულად დასაბუთებული, სტაბილური ეკონომიკური ნორმატივები და დროულად გაეგზავნოს ისინი საწარმოებს, უნდა გაუქმდეს აგრეთვე ყველა ყავლგასული დებულება, ინსტრუქცია და მეთოდიკა. საჭიროა ისე მოეწყოს და წარიმართოს მთელი მუშაობა, რომ მომავალი ხუთწლედი ახალი სამეურნეო მექანიზმით დავიწყოთ. მაგრამ მართვის სრულყოფისათვის მუშაობა არც ამის შემდეგ შეიძლება გაჩერდეს. უფრო მეტიც, როდესაც ეკონომიკა მთლიანად გადავა ახალი სამეურნეო მექანიზმის რელსებზე, სამძიმის ცენტრი გადმონაცვლებს მართვის მთლიანი სისტემის ყველა რგოლისა და ელემენტის აწყობილი თანამოქმედების უზრუნველყოფისაკენ. სწორედ ეს არის მეორე ეტაპის უმნიშვნელოვანესი ამოცანა. დაგეგმირება სერიოზული და საგულდაგულო ანალიზური და ორგანიზატორული მუშაობა, რომლის დროსაც შევაფასებთ მთელი სისტემის ძლიერ და სუსტ მხარეებს, აღმოვფხვრით ნაკლოვანებებს, შესაძლო ხარვეზებსა და შეუსაბამობებს.

ვერ დაეუშვებთ, რომ გამეორდეს 1965 წლის რეფორმის სავალალო გამოცდილება, როდესაც ზოზინმა და სანანყვრო გადაწყვეტილებებმა პრაქტიკულად გაანარწყლეს მეურნეობის გაძღოლის ახალი მექანიზმის ეფექტიანობა. მაშინ ინერციისა და უძრაობის ძალებმა გაიმარჯვეს და ყველაფერი დაუბრუნდა ძველ კალაპოტს, ოღონდ, ალბათ, კიდევ უფრო უარესი სახით.

აქედან ერთადერთი დასკვნა ის არის, რომ სიანლისათვის უნდა ვიბრძოლოთ, ვიბრძოლოთ ბოლოამდე. ნათლად უნდა გვქონდეს წარმოდგენილი, რომ ეს სიანლე დღესაც ვერ დაიმკვიდრებს ცხოვრებაში ადგილს იოლად, წინააღმდეგობის დაუძლეველად, თავისთავად. გზადაგზა მოგვიწევს დაძლიოთ ბევრი დაბრკოლება და სიძნელე, წინააღმდეგობის ინერცია, უეჭნარობა და უვიცობა, განსახორციელებელ ღონისძიებათა შეუფასებლობა. ამის მისაღწევად უნდა გავაერთიანოთ ძალისხმევა, ბრძოლა, ბალანსი, ინიციატივა, ენერგია, ბალანსი, ინიციატივა, ენერგია, ბალანსი, ინიციატივა, ენერგია

უკსოეთში

ფაქტები • მოვლენები

გარდაქმნა ოქტომბრის საქმის განგრძობაა

გამოსვლა

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის შედეგები მსოფლიოს საზოგადოებრივობის ყურადღების ცენტრშია. მათ განიხილავენ უცხოეთის ქვეყნების სახელმწიფო, პოლიტიკური და საზოგადო მოღვაწენი, პრესა აშუქებს მ. ს. გორბაჩოვის მოხსენების ძირითად დებულებებს, მის სახმოლო სიტყვას პლენუმზე, იუწყება იმის შესახებ, თუ რა დოკუმენტები და დადგენილებები მიიღეს პლენუმის მონაწილეებმა.

პრაღა. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის მიერ დამტკიცებული „ეკონომიკის მართვის ძირეული გარდაქმნის ძირითადი დებულებანი“ არის დოკუმენტი, რომელიც შემოქმედებითად ავითარებს ლენინის მოძღვრებას სოციალიზმის მშენებლობის შესახებ, განაცხადა ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა, ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის პრეზიდენტმა **გუსტავ ჰუსაკმა.** დოკუმენტს უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიისა და მთელი ჩვენი საზოგადოებისათვის, როგორც სტიმულს ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის XVII ყრილობის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებათა რეალიზაციაში. ჩვენთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს აზრს იმის შესახებ, რომ სოციალისტური საზოგადოების განვითარების ფორმები არ არის ერთხელ და სამუდამოდ გაყინული გადოებრიობა უკვე შეეჩვია გაბედულ რეფორმებს, რომლებიც უკანასკნელ ხანს სსრ კავშირში ხორციელდება, იმის ფართო გაქანებასა და მასშტაბურობას, რაც განხილული და დამტკიცებული იყო პლენუმზე, მაგრამ ეს საოცარია“. იგივე გაზეთი „ყოვლისმომცველ“ დოკუმენტს უწოდებს „ეკონომიკის მართვის ძირეული გარდაქმნის ძირითად დებულებებს“. წინანდელი რეფორმებისაგან განსხვავებთ, — წერს „ინდეპენდენტი“, — იგი წინადადებას იძლევა „გარდაქმნა დაიწყოს ქვემოდან, და არა ზემოდან, და ამის პირველი ნაბიჯია კანონი სოციალისტური საწარმოს შესახებ.

რომი. „პლენუმზე მ. გორბაჩოვმა რეალისტურად გააანალიზა სსრ კავშირის ეკონომიკური მდგომარეობა, — გამოთქვა თავისი აზრი **ანსამ** სააგენტომ. — პლენუმზე ყველა პრობლემის განხილვა მიდინარეობდა თავისუფლად და კონკრეტულად, მაგრამ ამავე დროს მან ცხადყო, რომ გარდაქმნის პროცესი, მიღწეული წარმატებების მიუხედავად, ჯერჯერობით ნელი ტემპით მიმდინარეობს. ამიტომ საბჭოთა ხელმძღვანელმა განაცხადა, რომ იგი უნდა გაგრძელდეს შეუნელებლად და დაუბრკოლებლად“.

◆ **გშრ**

აფეთქება ამერიკის პოლიგონზე

ბონი. გუშინ ძლავრი აფეთქება მოხდა დასავლეთ გერმანიის დაბა ბოენფელზში (ბავარიის მხარე) გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში განლაგებული ამერიკის შეერთებული შტატების ჯარების ერთ-ერთ პოლიგონზე. როგორც ადგილობრივი პოლიციის წარმომადგენელმა განაცხადა, იქ სამხედრო წვრთნის დროს მოხდა ასაფეთქებელი ნივთიერების დეტონაცია.

ამერიკის შეერთებული შტატების სარდლობამ გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში უარი თქვა გაეცა დაწვრილებითი ინფორმაცია ინციდენტის გამო და განაცხადა, რომ მის მიზეზებს გამოარკვევს დამოუკიდებლად, გამოძიებაში არ ჩარევს დასავლეთ გერმანიის კომპეტენტურ ორგანოებს. საინფორმაციო საagენტოების მონაცემებით, აფეთქების შედეგად სულ ცოტა სამი კაცი დაიღუპა და 30 დაშავდა.

ნახეთ, ხომ არ მოგიგიათ?

ოფიციალური ცხრილი

საქართველოს სსრ ფულისა და ნივთების 1987 წლის მეხუთე ტირაჟში გაიმართა 1987 წლის 25-26 ივნისს ქ. ამბროლაურში. ტირაჟში გამოაგზავნა 360.000 მანეთის 184 ნივთმოგება და 199.816 ფულადი მოგება. მოგება ხვდა ლატარიის ბილეთების შემდეგ სერიებსა და ნომრებს:

სერიის №	ბილეთის №	მოგებული ნივთის დასახელება ან ფულადი მოგების ოდენობა	მოგებული ნივთის ფულადი დარიცხულება
16013	058*)	25 მანეთი	—
16020	189*)	40 მანეთი	—
16024	204*)	20 მანეთი	—
16026	125*)	40 მანეთი	—
16034	478*)	20 მანეთი	—
16037	019*)	20 მანეთი	—
16051	071*)	საკერავი მანქანა „ჩაიკა“	252—00
16057	495*)	მაცივარი „ზილი“	370—00
16067	382*)	მაგნეტოლადიოლა „ევრიკა“	250—00
16070	279*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
16080	227*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
16083	356*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
16093	188*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
16102	180*)	40 მანეთი	—
16104	186*)	40 მანეთი	—
16109	296*)	20 მანეთი	—
16115	170*)	მაცივარი „ზილი“	370—00
16133	347*)	40 მანეთი	—
16147	455*)	25 მანეთი	—
16163	372*)	მტვერსახსრუტი	37—00
16171	015*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
16190	182*)	20 მანეთი	—
16192	447*)	ელექტროყავახაფქვავი	14—00
16194	1-500	10 მანეთი	—
16207	214*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
16208	500*)	საკერავი მანქანა „ჩაიკა“	252—00
16226	090*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
16252	369*)	მაგნეტოლადიოლა „ევრიკა“	250—00
16253	379*)	40 მანეთი	—
16254	468*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
16259	496*)	20 მანეთი	—
16296	070*)	20 მანეთი	—
16302	357*)	20 მანეთი	—
16311	387*)	20 მანეთი	—
16317	156*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
16329	010*)	20 მანეთი	—
16331	193*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
16334	092*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
16336	214*)	70 მანეთი	—
16337	352*)	20 მანეთი	—
16353	169*)	20 მანეთი	—
16360	231*)	20 მანეთი	—
16363	060*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
16380	443*)	50 მანეთი	—
16399	355*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
16400	405*)	40 მანეთი	—
16426	336*)	30 მანეთი	—
16431	052*)	ელექტროყავასაფქვავი	14—00
16435	345*)	ავტომანქანა „ყიგული-21063“	9000—00
16439	393*)	ავტომანქანა „ყიგული-2108“	8400—00
16444	253*)	20 მანეთი	—
16449	077*)	20 მანეთი	—
16460	129*)	ელექტროყავასაფქვავი	14—00
16464	245*)	ელექტროყავასაფქვავი	14—00
16469	446*)	საკერავი მანქანა „ჩაიკა“	252—00
16475	328*)	40 მანეთი	—
16476	366*)	20 მანეთი	—
16481	130*)	ავტომანქანა „ყიგული-21063“	9000—00
16493	116*)	25 მანეთი	—
16505	175*)	საკერავი მანქანა „ჩაიკა“	252—00
16527	389*)	ელექტროყავასაფქვავი	14—00
16542	343*)	25 მანეთი	—
16545	079*)	30 მანეთი	—
16550	375*)	მაცივარი „ზილი“	370—00
16565	395*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
16567	116*)	40 მანეთი	—
16573	103*)	20 მანეთი	—
16574	221*)	20 მანეთი	—
16576	362*)	40 მანეთი	—
16590	246*)	20 მანეთი	—
16599	313*)	20 მანეთი	—
16618	117*)	20 მანეთი	—
16624	342*)	მაცივარი „ზილი“	370—00
16628	230*)	20 მანეთი	—
16638	285*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
16656	369*)	20 მანეთი	—
16666	259*)	20 მანეთი	—
16671	262*)	30 მანეთი	—
16712	478*)	20 მანეთი	—
16717	468*)	30 მანეთი	—
16724	133*)	20 მანეთი	—
16732	376*)	მაცივარი „მინსკი“	430—00
16749	485*)	ელექტროყავასაფქვავი	14—00
16764	473*)	40 მანეთი	—
16793	016*)	30 მანეთი	—
16797	062*)	20 მანეთი	—
16802	231*)	50 მანეთი	—
16805	474*)	40 მანეთი	—
16815	364*)	მტვერსახსრუტი	37—00
16824	311*)	50 მანეთი	—
16850	029*)	20 მანეთი	—
16853	479*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
16899	103*)	40 მანეთი	—
16900	324*)	მაცივარი „ზილი“	370—00
16907	147*)	20 მანეთი	—
16918	125*)	20 მანეთი	—
16924	142*)	მტვერსახსრუტი	37—00
16927	078*)	მაცივარი „ზილი“	370—00
16930	100*)	ელექტროყავასაფქვავი	14—00
16940	051*)	40 მანეთი	—
16967	1-500	15 მანეთი	—
16973	471*)	მაცივარი „ზილი“	370—00
16981	236*)	მტვერსახსრუტი	37—00
16988	203*)	ელექტროყავასაფქვავი	14—00
16993	323*)	20 მანეთი	—
17008	424*)	25 მანეთი	—
17013	264*)	ელექტროყავასაფქვავი	14—00
17029	154*)	მაგნეტოლადიოლა „ევრიკა“	250—00
17042	074*)	20 მანეთი	—
17047	161*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
17051	105*)	25 მანეთი	—
17074	090*)	25 მანეთი	—
17093	102*)	მაცივარი „ზილი“	370—00
17099	485*)	მტვერსახსრუტი	37—00
17101	262*)	500 მანეთი	—
17108	078*)	20 მანეთი	—
17114	376*)	40 მანეთი	—
17120	147*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
17122	371*)	100 მანეთი	—
17139	409*)	40 მანეთი	—
17146	336*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
17169	240*)	120 მანეთი	—
17180	406*)	20 მანეთი	—
17185	047*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
17188	322*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
17190	472*)	20 მანეთი	—
17200	276*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
17215	191*)	120 მანეთი	—
17227	494*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
17234	302*)	ავტომანქანა „ვოლგა-გაზ-24-10“	16400—00
17245	1-500	15 მანეთი	—
17250	142*)	20 მანეთი	—
17269	080*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
17315	250*)	40 მანეთი	—
17317	478*)	20 მანეთი	—
17340	063*)	20 მანეთი	—
17349	294*)	20 მანეთი	—
17357	344*)	20 მანეთი	—
17377	251*)	20 მანეთი	—
17405	226*)	ავტომანქანა „ყიგული-21063“	9000—00
17411	372*)	40 მანეთი	—
17420	105*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
17435	206*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
17441	040*)	საკერავი მანქანა „ჩაიკა“	252—00
17442	038*)	40 მანეთი	—
17452	109*)	25 მანეთი	—
17473	471*)	40 მანეთი	—
17489	169*)	20 მანეთი	—
17493	166*)	ავტომანქანა „ყიგული-21013“	7300—00
17509	222*)	20 მანეთი	—
17525	182*)	20 მანეთი	—
17529	050*)	20 მანეთი	—
17531	294*)	20 მანეთი	—
17536	158*)	20 მანეთი	—
17538	082*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
17545	382*)	20 მანეთი	—
17557	167*)	40 მანეთი	—
17563	009*)	40 მანეთი	—
17586	386*)	მაცივარი „ზილი“	370—00
17611	221*)	20 მანეთი	—
17619	237*)	120 მანეთი	—
17621	431*)	30 მანეთი	—
17631	099*)	20 მანეთი	—
17642	207*)	მაცივარი „მინსკი“	430—00
17672	273*)	20 მანეთი	—
17677	405*)	20 მანეთი	—
17681	418*)	20 მანეთი	—
17685	068*)	20 მანეთი	—
17687	330*)	საკერავი მანქანა „ჩაიკა“	252—00
17689	041*)	20 მანეთი	—
17691	477*)	20 მანეთი	—
17696	198*)	მაცივარი „ზილი“	370—00
17706	097*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
17723	406*)	25 მანეთი	—
17725	220*)	მაგნეტოლადიოლა „ევრიკა“	250—00
17728	104*)	40 მანეთი	—
17739	175*)	40 მანეთი	—
17753	239*)	500 მანეთი	—
17756	481*)	მტვერსახსრუტი	37—00
17760	092*)	20 მანეთი	—
17783	378*)	40 მანეთი	—
17786	427*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
17818	104*)	20 მანეთი	—
17820	110*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
17837	225*)	20 მანეთი	—
17843	418*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
17844	269*)	20 მანეთი	—
17876	051*)	ავტომანქანა „ყიგული-2108“	8400—00
17881	181*)	25 მანეთი	—
17884	455*)	მტვერსახსრუტი	37—00
17892	227*)	ავტომანქანა „ყიგული-21063“	9000—00
17895	468*)	მტვერსახსრუტი	37—00
17908	001*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
17912	352*)	50 მანეთი	—
17944	178*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
17949	097*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
17953	423*)	20 მანეთი	—
17967	378*)	20 მანეთი	—
17993	338*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
17997	229*)	ხალიჩა	510—00
18000	381*)	მტვერსახსრუტი	37—00
18011	398*)	მტვერსახსრუტი	37—00
18019	273*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
18025	336*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
18047	406*)	20 მანეთი	—
18051	186*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18083	185*)	40 მანეთი	—
18184	403*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18200	213*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18203	411*)	20 მანეთი	—
18216	404*)	მაგნეტოლადიოლა „ევრიკა“	250—00
18220	080*)	მტვერსახსრუტი	37—00
18228	398*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18234	114*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18236	333*)	20 მანეთი	—
18241	139*)	ელექტროყავასაფქვავი	14—00
18253	285*)	40 მანეთი	—
18266	310*)	25 მანეთი	—
18278	334*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18280	042*)	40 მანეთი	—
18285	442*)	ავტომანქანა „ყიგული-2108“	8400—00
18293	352*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18321	438*)	40 მანეთი	—
18322	473*)	ავტომანქანა „ყიგული-21013“	7300—00
18338	088*)	20 მანეთი	—
18342	199*)	მაცივარი „ზილი“	370—00
18350	142*)	20 მანეთი	—
18352	459*)	40 მანეთი	—
18355	192*)	მტვერსახსრუტი	37—00
18367	220*)	20 მანეთი	—
18370	150*)	40 მანეთი	—
18379	171*)	40 მანეთი	—
18383	109*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18386	166*)	30 მანეთი	—
18389	431*)	ავტომანქანა „ყიგული-21063“	9000—00
18402	016*)	40 მანეთი	—
18413	064*)	30 მანეთი	—
18420	191*)	მტვერსახსრუტი	37—00
18430	436*)	20 მანეთი	—
18439	023*)	40 მანეთი	—
18451	362*)	მაცივარი „მინსკი“	430—00
18467	441*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
18474	206*)	ელექტროყავასაფქვავი	14—00
18494	481*)	40 მანეთი	—
18509	064*)	მტვერსახსრუტი	37—00
18510	089*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18511	145*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18515	333*)	20 მანეთი	—
18518	198*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
18527	174*)	500 მანეთი	—
18531	337*)	40 მანეთი	—
18534	473*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
18563	273*)	20 მანეთი	—
18579	105*)	40 მანეთი	—
18581	017*)	20 მანეთი	—
18596	235*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18600	469*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18620	223*)	იმპორტული ავეჯის გარნიტური	2125—00
18627	183*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18637	233*)	20 მანეთი	—
18659	203*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18684	060*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18690	462*)	მაცივარი „ზილი“	370—00
18692	375*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18699	164*)	20 მანეთი	—
18705	321*)	40 მანეთი	—
18715	230*)	ხალიჩა	510—00
18719	461*)	20 მანეთი	—
18725	240*)	20 მანეთი	—
18755	481*)	20 მანეთი	—
18763	477*)	იმპორტული ავეჯის გარნიტური	2125—00
18777	109*)	20 მანეთი	—
18780	099*)	25 მანეთი	—
18788	029*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18804	070*)	20 მანეთი	—
18805	080*)	მტვერსახსრუტი	37—00
18810	272*)	50 მანეთი	—
18813	293*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18823	261*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18837	046*)	40 მანეთი	—
18848	325*)	40 მანეთი	—
18849	301*)	30 მანეთი	—
18852	451*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18853	426*)	20 მანეთი	—
18865	495*)	100 ლატარიის ბილეთი	30—00
18913	089*)	მაგნეტოლადიოლა „ევრიკა“	250—00
18926	329*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
18929	279*)	20 მანეთი	—
18933	089*)	20 მანეთი	—
18942	173*)	20 მანეთი	—
18944	206*)	40 მანეთი	—
18958	484*)	20 მანეთი	—
18964	219*)	40 მანეთი	—
18986	157*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19002	416*)	მაცივარი „მინსკი“	430—00
19026	124*)	20 მანეთი	—
19043	342*)	30 მანეთი	—
19048	431*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19058	132*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19064	037*)	40 მანეთი	—
19072	356*)	20 მანეთი	—
19075	160*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
19084	187*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19094	076*)	20 მანეთი	—
19109	197*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19113	350*)	40 მანეთი	—
19127	255*)	20 მანეთი	—
19136	158*)	25 მანეთი	—
19141	044*)	40 მანეთი	—
19145	072*)	20 მანეთი	—
19161	303*)	30 მანეთი	—
19162	181*)	მტვერსახსრუტი	37—00
19185	023*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
19193	120*)	20 მანეთი	—
19205	351*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19222	073*)	20 მანეთი	—
19254	063*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19263	270*)	მტვერსახსრუტი	37—00
19265	036*)	40 მანეთი	—
19281	325*)	40 მანეთი	—
19289	125*)	100 მანეთი	—
19293	134*)	40 მანეთი	—
19300	482*)	მტვერსახსრუტი	37—00
19305	214*)	25 მანეთი	—
19330	451*)	20 მანეთი	—
19331	494*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19337	301*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19361	008*)	30 მანეთი	—
19363	116*)	ავტომანქანა „ყიგული-21063“	9000—00
19378	455*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19385	339*)	ელექტროყავასაფქვავი	14—00
19395	305*)	ელექტროყავასაფქვავი	14—00
19400	454*)	40 მანეთი	—
19402	126*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19415	1-500	30 მანეთი	—
19417	344*)	30 მანეთი	—
19424	057*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19427	360*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19431	190*)	ელექტროყავასაფქვავი	14—00
19439	136*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19452	145*)	20 მანეთი	—
19455	250*)	40 მანეთი	—
19457	105*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
19462	152*)	40 მანეთი	—
19475	400*)	მტვერსახსრუტი	37—00
19483	358*)	მაცივარი „მინსკი“	430—00
19527	050*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19531	033*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
19545	200*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19557	323*)	ელექტროყავასაფქვავი	14—00
19566	136*)	25 მანეთი	—
19587	060*)	30 მანეთი	—
19606	249*)	40 მანეთი	—
19617	072*)	ელექტროყავასაფქვავი	14—00
19635	359*)	40 მანეთი	—
19637	367*)	25 მანეთი	—
19639	145*)	ელექტროყავასაფქვავი	14—00
19647	464*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19660	291*)	20 მანეთი	—
19673	413*)	ხალიჩა	510—00
19675	183*)	40 მანეთი	—
19677	498*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19726	456*)	ხორცსაკეპი	25—00
19731	254*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19736	041*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19740	008*)	30 მანეთი	—
19751	358*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19763	145*)	ელექტროყავასაფქვავი	14—00
19769	066*)	20 მანეთი	—
19790	117*)	120 მანეთი	—
19803	144*)	25 მანეთი	—
19805	392*)	ხორცსაკეპი	25—00
19809	453*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19813	158*)	40 მანეთი	—
19815	102*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
19830	301*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19833	422*)	ელექტროხორცსაკეპი	25—00
19834	056*)	25 მანეთი	—
19838	008*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19840	371*)	20 მანეთი	—
19843	048*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19851	017*)	25 მანეთი	—
19859	408*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19864	143*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19869	084*)	40 მანეთი	—
19875	440*)	40 მანეთი	—
19876	034*)	40 მანეთი	—
19886	093*)	20 მანეთი	—
19894	261*)	20 მანეთი	—
19904	214*)	30 მანეთი	—
19924	203*)	20 მანეთი	—
19925	436*)	30 მანეთი	—
19927	053*)	მტვერსახსრუტი	37—00
19930	472*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19937	324*)	20 მანეთი	—
19940	255*)	20 მანეთი	—
19953	202*)	25 მანეთი	—
19960	083*)	მტვერსახსრუტი	37—00
19991	009*)	ახი ლატარიის ბილეთი	30—00
19993	038*)	40 მანეთი	—

• შენიშვნა: ლატარიის ამ სერიის ბილეთების დანარჩენ 499 ნომერს ხვდა 1 მანეთი მოგება თითოეულს.

თუ სვეტში — „ბილეთის ნომერი“ აღნიშნულია 1-500, ეს ნიშნავს, რომ ერთნაირი მოგება ხვდა ლატარიის ბილეთების მოცემული სერიის ხუთასავე ნომერს.

მოგებაზე — „100 ლატარიის ბილეთი“ გაიცემა მხოლოდ საქართველოს სსრ ფულისა და ნივთების ლატარიის ბილეთები.

ეს ცხრილი ოფიციალური დოკუმენტია, რომლის მიხედვით ნივთმოგებანი და ფულადი მოგებანი გაიცემა გაზეთის მორიგი ნომრის ადგილზე მიღების შემდეგ.

მოგებათა მიღების წესი

1. ლატარიის ბილეთის მფლობელს, რომელსაც ნივთმოგება ხვდა, თავისი ხარჯებით შეუძლია მოგებული ნივთის დარიცხულება ნაღდ ფულად მიიღოს.

ლატარიის ბილეთის ფულადი მოგება, მიმღებთა ხარჯებით, მოგებული ნივთის ნაცვლად 100 მანეთამდე (ჩათვლით) ღირებულება შეგიძლიათ მიიღოთ საქართველოს ნებისმიერ შემნახველ სალაროში. 100 მანეთზე მეტ მოგებას გასცემენ ცენტრალური და პირველი თანრიგის შემნახველი სალაროები.

2. მოგებულ ნივთებს ლატარიის ბილეთების მფლობელთ აძლევენ ან უგზავნიან მხოლოდ ქ. თბილისის მაღაზიები.

მოგებახვედრილი ლატარიის ბილეთებით ყველა მარკის ავტომანქანების გაცემა წარმოებს ქ. თბილისში.

ლატარიის ბილეთები ამ მოგებებით, რომლებიც ქ. თბილისის მაღაზიების მეშვეობით უნდა გაიგზავნოს, წარიდგინება ცენტრალურ შემნახველ სალაროებს ან პირველი თანრიგის შემნახველ სალაროებს, ამასთან ლატარიის ბილეთის მფლობელი აცნობებს გვარს, სახელს, მამის სახელსა და თავისი ბინის ზუსტ მისამართს.

3. მოგებულ ნივთებს მაღაზიები გასცემენ მას შემდეგ, როცა მოგებახვედრილი ლატარიის ბილეთი შემოწმდება შემნახველ სალაროში.

4. თუ ლატარიაში გათამაშებულ ცალკეულ ნივთებს წარმოება აღარ უნდა, ნივთის ღირებულება მოგებახვედრილი ლატარიის ბილეთის მფლობელს ნაღდ ფულად მიეცემა.

5. ლატარიის ბილეთები, რომლებსაც მოგება ხვდა, შეგიძლიათ წარიდგინოთ გასანაღდებლად ან მოგებული ნივთის მისაღებად 1988 წლის 30 ივნისამდე (ჩათვლით). ამ ვადის გასვლის შემდეგ ლატარიის ბილეთი ძალას კარგავს და გასანაღდებლად აღარ მიიღება.

შენიშვნა: სხვა მოკავშირე რესპუბლიკებში ჩატარებული ფულისა და ნივთების ლატარიის ბილეთების მფლობელთ შეუძლიათ თავიანთი ბილეთები შეამოწმონ მოგებათა ცხრილებით და მიიღონ ფულადი მოგება ან ფული მოგებული ნივთის ნაცვლად ქ. თბილისის პირველი მაისის რაიონის, აგრეთვე ქალაქების სოხუმის, ბათუმის, ცხინვალის, გორის, რუსთავის, ქუთაისის, ზუგდიდის, ფოთის, წყალტუბოსა და გაგრის ცენტრალურ შემნახველ სალაროებში.

ლატარიის ბილეთების შემოწმება შეიძლება აგრეთვე ქ. თბილისის ყველა ცენტრალურ შემნახველ სალაროში და სხვა დიდი ქალაქების ცენტრალურ შემნახველ სალაროებში.

კომისიის თავმჯდომარე — ამბროლაურის რაიონის სახალხო დეპუტატთა სახელოს აღმასკომის თავმჯდომარე — რ. ა. მიქაუტაძე.

თავმჯდომარის მოადგილე — საქართველოს სსრ ფინანსთა სამინისტროს საინფორმაციო გამოთვლითი ცენტრის უფროსი ეკონომისტი — ვ. ა. ფაჩუიძე.

თავმჯდომარის მოადგილე — ამბროლაურის სახალხო დეპუტატთა სახელოს აღმასკომის საფინანსო განყოფილების გამგე — ა. ი. ჩიტალაძე.

პასუხისმგებელი მდივანი — სსრკ სახშრომშემსალაროების საქართველოს მთავარი რესპუბლიკური სამმართველოს ანგარიშებს, სესხებისა და ლატარიის განყოფილების უფროსის მოადგილე — დ. ქ. ბაბაშვილი.

საბურნირო ორბიტა

ფადრაკი. იუგოსლავიის ქალაქ სუბოტიცაში მიმდინარე ვაჟთა მსოფლიო პირველობის საზონათშორისო შეჯიბრების ოთხი ტურის შემდეგ 3-3 ქულა ჰქონდათ მსოფლიო ექსჩემპიონ მიხეილ ტალს და იხგლისელ ჯონათან სპაიმენს. ტალმა უნგრელ დიულა საქსთან გამოტოვებული პარტია ყაიმით დასრულა.

ესპანეთის ქალაქ ბილბაოში კი გრძელდება ვაჟთა საერთაშორისო შეჯიბრება, რომელშიც 2 მოჭადრაკე ქალიც მონაწილეობს. მერვე ტურში ა. კარპოვისა და მაია ჩიბურდანიძის გადადებული პარტია ყაიმით დამთავრდა. 8 ტურის შემდეგ კარპოვს დაგროვებული ჰქონდა 6,5 ქულა, უ. ანდერსონს (შვეცია) — 6, ჩი